

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIRALYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
& SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA 3.— PENGO
EGYES SZÁM ÁRA ..... 12 FILLÉR
VASARNAPI SZÁM ÁRA ..... 20 FILLÉR

A két malomkő

Irta: dr Szabó Mihály

A vadászkiáltók tehát megfuvat-
tak, a felvert vad már riadtan la-
pult a bokorban. A jelszó: kipellen-
gézni az árdrágítókat. Rendben
van. Mi is azt mondjuk, erkölcsi-
leg lehetlenné kel tenni ezeket a
davadakat.

A kérdés azonban korántsem oly
egyszerű, amint az első szempil-
lantásra tetszik. A kérdés az, hogy
hol van az a határvonal, ameddig
a tisztességes östermelő, iparos és
kereskedő nyugodtan alhatik és
hol kezdődik az a másik határ, a
melyen túl már az árdrágítás van.
Ezt a kérdést jogilag az 1920. évi
XV. tc. szabályozza, és pedig saj-
nos elég homályosan, amennyiben
itt nem is annyira jogi, mint sok-
kal inkább közgazdasági szakkér-
deésekről van szó. Ez a törvény L.
paragrafusának 2. pontjában azt
mondja, hogy az árdrágító vissza-
elés vétségét az követi el, aki va-
lamely közszükségleti cikkért oly
árt vagy ellenszolgáltatást köve-
tel, amely a méltányos hasznot
meghaladó nyereséget foglal ma-
gában. A hangsúly tehát a méltá-
nyos hasznot meghaladó nyeresé-
gen nyugszik s itt mindjárt kitü-
nik a törvény hézagos volta, mert
a méltányos haszonnak a mértéke
nincs megadva, — vagyis nincs
olyan igazi zsínórmérték, amelyet
a bíróság adott esetben nyugodt
lelkűséggel alkalmazhatna. —
Maga az eladási ár többféle ténye-
zéből alakul ki. Ezek: 1. a beszer-
zési ár, 2. a forgalmi adók, 3. a
készkiadások, 4. az üzemi költsé-
gek, 5. a tiszta haszon. Ezeknek a
tételnek részletezése messze ve-
zetne, kétségtelen azonban, hogy
jogi szempontból egyedül a tiszta
haszon az, amely elbírálás tárgyát
képezheti. Az ellenőrző hatóságok-
kal szemben az eladónak lényegi-
leg nincs más feladata, mint igaz-
olni azt, hogy azok a számok, a
melyeket kalkulációjába fenti öt
eimen beállított, reálisak. Nagyon
természetes, hogy ezek a számok
nemesak szakmánként, — de zárt
gazdasági körzetenként, sőt cégen-
sok lesznek.

A hentesiparban pl. az eladási
ár a piacon alakul ki és lényegi-
leg a felhajtástól, vagyis a keres-

A fenti cikket írójának kiváló
szakember voltára tekintettel szí-
ves készséggel közöljük, de leszö-
gezzük, hogy a szóbanforgó nehéz
kérdésnek csupán egyoldaltól való
megvilágításának tekintjük e két-
ségeket igen komoly és alátá-
masztott fejtegetéseket.

letnek és kinalatnak egymáshoz
való viszonyától függ. Távlabbról
a szomszédos gazdasági körze-
teknek és a fővárosnak a viszo-
nyai is befolyásolják. A forgalmi
adó kétféle és pedig az állatforgal-
mi adó, amelyet a vételár kifizeté-
sekor, illetve a járulat átírásakor
kell lefizetni, azután az áruforgal-
mi adó, amely ezidőszere az el-
adási árakba van bekalkulálva. —
Kulcsa mindenkinek 2%, tehát ösz-
szesen 4%. A készpénzkiadást
képezi: a vágóhídi és fogyasztási
adó, szalma, vágatás, fuvar, jég,
stb., ezek egy nagyobb sertésnél a
vetelár 4—5, — a kisebb sertésnél
azonban már ca. 10%-át képezik.
Az üzemi költségek: az adó, bolt-
bér, személyzeti kiadás, kamat, ju-
talék, stb. tényezőkből tevődnek
össze s ezek egy nagyobb sertésnél
a vételár 5—6%-át, egy kisebb
sertésnél a vételár 10—12%-át teszik
ki. Mindezek a költségek jóformán
a köztudatban élnek és nagyon
könnyen ellenőrizhetők. A tiszta
haszonnak a mértéke lényegileg a
kalkulációt készítő cég viszonyai-
tól, husiparosoknál első sorban a
vágási darabszámtól, a család
nagyságától, stb. függ. Minél na-
gyobb a vágási darabszám, annál
kisebb a kulcs, minél nagyobb az
eltartandó család, stb., annál ma-
gasabb kulcs beállítása indokolt és
jogos. A tiszta haszon célja általa-
ban a háztartási és családi kiadá-
sok fedezése, tartalékelés betegség,
öregkor esetére, stb. — Nyilván-
való tehát, hogy az áralakulás
míndezzen tényezőit nem lehet egy
kalap alá vonni és azokat csakis
egyenként és egyénileg lehet elbi-
rálni. Eppen ezért az u. n. irány-
áraknak sem sok a gyakorlati je-
lentősége, mert ami megfelel az
egyik cégnek, esetleg már nem fe-
lel meg a másiknak. Az eladó joga-
sult szükség esetén az irányárak-
tól eltérő árakat is felszámítani,
ha azokat kellő képpen alá tudja
támasztani és indokolni tudja. Az
irányáraknak a jelentősége tehát
csakis hozzávetőleges.

Kétségtelen az is, hogy a magas
árakat igen sok esetben a magas
közterhek idézik elő, ezt elsősor-
ban fenn a minisztériumokban kel-
lene meglátni, hiszen a sok adó és
közteher fenntről jön. Nagyon jó-
zanul és nagy körültekintéssel kell
tehát ezeket a kérdéseket kezelni,
különben úgy járunk, mint az egy-
szeri megcsalt férfi, aki a felesége
udvarlóját mindenütt kereste és a
mikor végre a hálószoba egyik
szekrényében megtalálta, a szek-

Lord Rothermere akciója szóba került a cseh parlamentben

Most már minden cseh párt békés huro-
kat penget Magyarországgal szemben

Eliogadták a cseh-magyar szerződést

Prága, július 7. A cseh képvise-
lőház megkezdte a plénumban a
magyar csehszlovák kereskedelmi
szerződés tárgyalását.

Uhlir cseh nemzeti szocialista
előadó beszédében kijelentette, —
hogy a magyar—csehszlovák szer-
ződésnek rendkívüli jelentősége
van. — A szónok ezután áttért a
Lord Rothermere cikkére és ismer-
tette fejtegetéseit, amelyek szerint
a trianoni szerződés gyatra és igaz-
ságtalan. A cseh parlament jól ismeri
a magyar propagandát, —
folytatta a szónok. — Csodálko-
zunk a magyar politika kétszínű-
ségén, amely egy szájból két tüzel-
tud fujni. Magyarországnak végre
választani kell vagy a kölesönös
megértés, vagy a kalandos harc
között. Mi a békét választjuk, s ez-
ért ajánlom a javaslat elfogadá-
sát.

Feltűnést keltett, hogy Benes
külgyminiszter, aki a képviselő-
ház plénumban egyébként fontos
törvényjavaslatok tárgyalása al-
kalmával sem szokott jelenteni,
Uhlir beszédének Rothermerecvi
foglalkozó részénél megjelent az
ülésteremben, és az előadó beszé-
dék végéig bennmaradt.

A vitában felszólt többek kö-
zött Rosse német nemzeti képvise-

lő is, aki bírálta az előadónak és
a cseh hivatalos köröknek az a fel-
fogását, hogy Magyarországtól
rossznéven veszik az ipari fejlő-
dést. Magyarországot ma tökéletes-
sebb textilt állít elő, mint Csehor-
szág. Ez lehet Csehországnak kel-
lemetlen, — de nem tehet ellene
semmit.

Gálfi kommunista képviselő
Trianon revíziójáról beszélt. Ang-
lia azért pártolja Magyarországot,
mert a bolsevista ellenes blokkban
Magyarország többet jelent.

Gredich német kommunista kije-
lentette, hogy pártja nem fogad-
hatja el a kereskedelmi szerződést.

Petzkó tót szociáldemokrata a
Felvidéket és Magyarországot érin-
tő ügyekről beszélt és különösen a
handlovai és salgtarjáni bányá-
munkások helyzetéről szólott.

Záróbeszédében az előadó rámu-
tatott arra, hogy a vita emellett
tesz bizonyosságot, hogy egy párt
sem helyezkedik szembe Csehor-
szág és Magyarország között a gaz-
dasági kölesönöség szabályozásá-
val. Emélfogva a két állam a leg-
rövidebb idő alatt kieserülhet a
ratifikációs iratokat és életbelép-
tetthetik a szerződést.

A törvényjavaslatot azután a
megrövidített eljárás következté-
ben első, majd másodszori olvasás-
ban is elfogadták. A javaslat ellen
csak a kommunisták szavaztak.

rényajtót hirtelen becsapta azzal,
hogy „itt nincs”. — Ha tehát a
most folyó anketozás egyes terme-
lési ágaknál azt az eredményt szü-
né, hogy a drágaságot a szertele-
nül magas közterhek okozzák, ez
lojálisan be kell ismerni és nem
szabad mindenáron bünbakot ke-
resni, mert ez nem volna méltá-
nyos és tisztességes dolog.

Lehetséges-e egyáltalában a hus-
ipari szakmában a mai közgazda-
sági viszonyok mellett árdrágítást
elkövetni? Erre a kérdésre azt kell
mondanom: nem! Aki ezt a szak-
mát, különösen Debreczenben, csak
távolról is ismeri, tisztában van
azzal, hogy itt oly egészségtelen a
tultermelés, oly nagy a kínálat,
hogy a sok kis éhszencia nem ké-
pes egymás mellett megélni. Le-
gyünk továbbá őszinték: a sertés-
nek annyi sok része van, hogy min-
denki a maga zsebéhez mérten
megtalálja azt amit keres. Hol

van az pl. előírva, hogy mindenki-
nek sertés karajt kell enni, amikor
a vékonyoldal, bőröshus, fej és kö-
röm olyan olcsó, hogy azt mindeu
szegény ember megveheti. — Hol
van továbbá előírva az, hogy min-
denkinek pont sertéshúst kell en-
ni? Ott van az olcsó juh, kecske,
lő és növendékmarhahús, ott van
nak az olcsó szárnyasok, hal, stb.,
stb. Nyilvánvaló tehát, hogy ma
hiányzik az a közgazdasági miliő,
amelyben sertéshussal árdrágítást
lehetne elkövetni. — A Sturm és
Drang ideje hál' Istennek rég le-
járt, nem vagyunk blokád alatt, a
sertéshuson kívül van főzelék és
sok minden egyéb a világon. Van
itt hál' Istennek minden bőven,
csak vevő nincs. Nemlétező kon-
junkturális helyzeteket tehát nem
lehetne uszorásolnak nem lehet ki-
használni. — A hentes szakosztály
egyebekben is felajánlotta a váro-
si tanácsnak a próbavágást és ez

kegyesen kizárta képeket fog teremteni.

Készséget azonban, hogy ezek az árrevisiók csak akkor hathatnak megnyugtatóan, ha az a termelés minden ágára kiterjed. Előszörban tehát az őstermelőkön kell kezdeni. Nem szabad a hatóságoknak azzal az egyszerű bemonddással megelégedni, hogy a mezőgazdasági termékek a közvetítő kereskedelem közén drágulnak meg. Ha mitőlünk részletes és mindenre kiterjedő kalkulációt követelnek, ugyanazt kell tenni az őstermelőkkel szemben is. Meg kell vizsgálni az ipari és mezőgazdasági munkabéreket és mindent ami él és mozog, mert csak így tesz eleget a hatóság a jogállam egyik sarkalatos követelménye: az egyenlő elbánásnak.

Ha pedig, amint említettem, az derülne ki, hogy a drágaságot a közterhek végtelen láncolata okozza: akkor a konzekvenciát lojálisan le kell vonni. Le kell szállítani az adókat, illetékeket és minden egyébeket, ezt megengedi az állami költségvetés feleslege.

Mert: ha az egyik oldalon az adóprést megfeszítjük, a másik oldalon pedig elvonjuk a megélhetési lehetőséget: akkor az egész termelés, ipar és kereskedelem olyan ellentétes irányban örlő malomkövek közé kerül, amelyek minden értéket megsemmisítenek. Megsemmisítenek úgy, hogy abból nem lesz feltámadás.

A jövő hét elején lesz a városi közgyűlés

A városi tanács legutóbb tartott gyűlésén megállapította a jövő hét elején, hétfőn, de legkésőbb kedden tartandó közgyűlés tárgysorozatát. A tárgysorozaton 63 tárgy szerepel és a közgyűlés valószínűleg két napig fog tartani. Felmerült a gondolat, hogy az Első Takarékszövetkezet ügyét is tárgyalják a közgyűlésen, de ez nem lesz lehetséges, mert ha a fuzió egyáltalában sikerül, még úgy is sok időt vesznek igénybe az elnökségi tárgyalások.

A TÖRVÉNYHATÓSÁG
A BELÜGYMINISZTERHEZ
IR FEL
A BÉRKOCSI ÁLLOMÁS
ÜGYEBEN.

Megírtuk, hogy a bérkocsi állomás ügyében a kerületi főkapitányság, részben honorálva a városi kívánságát, úgy döntött, hogy a Piac utcai bérkocsi állomás ezentúl a Bádógos utcán lesz és csak 3-4 kocsi fog a Piac utcán állani. A jog- és pénzügyi bizottság tegnapi ülésén Magoss polgármester szóba hozta, hogy a kocsik még mindig a Piac utcán állanak. Rövid vita után a bizottság úgy határozott, hogy most már maga a törvényhatóság ír fel a belügyminiszterhez, hogy szerezen érvényt a főkapitány végzésének.

Modernített Kolozsváry modern fodrászati Rózsa-u. 3.
Higiénikus kiszolgálás
Speciális női hajvágás.

Egységspárti képviselők akciót indítanak a lakás-felszabadítás ellen

Szankciót kívánnak arra nézve, hogy ne lehessen száz százalék felé emelni a lakbéreket

Budapest, július 7. Vass József helyettes miniszterelnöknek az a nyilatkozata, amely szerint a most folyamatban levő adagyűjtés után fog dönteni a kormány arról, hogy a lakásfelszabadítás mikor és milyen mértékben következzen be, a közönség körében nagy megnyvást keltett, mert a miniszter nyilatkozatából meggyőződést szereztek arra nézve, hogy elsősorban a szociális szempontok figyelembevételével fogják ezt a kérdést megoldani.

Az egységspárti képviselők is behatárolt foglalkoznak ezzel a kérdéssel és nemcsak a párt tagjai, de a vezetőség is azon fáradozik, hogy a lakások felszabadítását, amelyek a mostani indokolatlan drágaság további emelkedésére vezetnének, megakadályozzák.

Az üzlethelyiségek felszabadítása nagymérvű áremelkedést vont maga után és a képviselők a lakásfelszabadítást a mai viszonyok között hasonlóképpen katasztrófálisnak tartanák.

Ertesülésünk szerint az egységspárti képviselők érintkezésbe fogtak lépni Vass József helyettes miniszterelnökkel, még mielőtt a miniszter véglegesen letárgyalja a most összegyűjtött adatok alapján Bethlen István gróf miniszterelnökkel a lakásfelszabadítás ügyét és kéri fogják a helyettes miniszterelnöktől, hogy a szociális és gazdasági szempontok figyelembevételével ne történjék meg a lakások felszabadítása.

Hajós Kálmán országgyűlési képviselő, az egységspárt alelnöke, a lakásfelszabadításokról a következőket mondotta:

— Én a leghatározottabban amellett vagyok, hogy halasztassék el a lakások felszabadítása. A háziurak a legjobb viszonyok között vannak ma is, míg a lakók kereseti viszonyai nem olyanok, hogy előszerí volna arra gondolni, hogy több lakbért fizessenek. A hadiköltségnegyzők elvesztették egész vagyonukat, a földbirtokosok nagy vagyonváltást adtak le, ép ezért a háztulajdonosok is meghozhatják azt az áldozatot, hogy a gazdasági és kereseti viszonyok javulásáig a 75 százalékos aránylakbérrel megelégedjenek.

— Attól tartok, hogy amint a vidéken történt felszabadítás után a tömeges panaszok újabb rendszabályokhoz kellett nyulni, most ha felszabadítanak a lakásokat, ismét újabb állambeavatkozás válna szükségessé. Már most is hallatszanak hangok és előkészületek, hogy több száz százalékon felül akarják emelni felszabadítás esetén a lakásokat. Helyénvalónak tartanám az olyan intézkedést, hogy amennyiben a lakások bármikor felszabadulnának, úgy büntetőjogi szankciókkal akadályozzák meg, hogy a százszázalékos arányparitás felül emelhessek a lakbéreket.

Kálnoki Sándor képviselő a következőket mondotta:

— Ameddig nincs kellő lakás, állandó lesz a lakászsorosa, ha a kormány bele nem nyul a kérdésbe. — Lehetővé kell tenni az építkezést, de nem úgy, hogy az új házakban túl magas béreket szedjenek, hanem a különböző könnyítéssel: révén módot kell adni arra, hogy az új házak lakbéréi se haladassák túl az arányparitás 75 százalékát.

Rubinek Gyula a vidék szempontjából vizsgálja a kérdést.

— Nem tartom helyénvalónak a lakásoknak a felszabadítását. Igen sok jogos panaszra adott okot az egyes vidékeken történt felszabadítás és ennek a tanulságait a fővárosban meghozandó intézkedések néli szem előtt kell tartani. Senkinek a jószívűségében nem bízhatunk, mert ezzel a lakosokat kiszolgáltatnánk a háziuraknak. Tekintetbe kell venni a kereseti viszonyokat, a fixfizetéses alkalmazottak és általában a keresetkülből élők nehé helyzetét és csak ennek az alapos mérlegelésével szabad azután dönteni a kérdésben. A kormány eddig is tanuságot tett arról, hogy a szociális szempontokat tartja elsősorban szem előtt és én bizonyos vagyok abban, hogy a most meghozandó intézkedések tekintetbe veszik ezeket a szempontokat.

Röröndöt, retikült
csak a készítőnél vegyen
Fauermann
böröndös, Piac uccs 44. sz.

Szólók, gyümölcsösök

veteményeskertek, rovar és gombakártevői ellen raktáron tartunk minden jól bevált védekező szerrel. Többek között:

Almola	Kénmáj	Solbar
Antifungin	Klórbárium	Sulfarol
Arzola	Kuskután	Thanol
Dendrin	Mézkénlé	Tutokil
Elatrosin	Nosprasen	Urania zöld
Elosal	Perosan	Venatan
Enda Chinoin	Rézkénpor	Verdola

védekező szereket a legelőnyösebb áron hozzuk forgatónk.

Kontsek Géza k. r. t.

Debreceniek a szegedi dalosversenyen

Augusztus hó 13, 14 és 15-én lesz megtartva Szegeden az országos dalosverseny, amelyre eddig 5950 jelentkező van. A királydíjas csoportban a debreceni Városi Dalárdán kívül részt vesznek az egri és a veszprémi dal-egyletek. A könnyű műdal csoportban résztvesznek a Szent László Dalegyület az Iparos Dalegyület és az Izr. Ifjak Dalköre, a vegyeskari csoportban a Szent László Dalegyület.

Megkezdte működését a debreceni Munkásbiztosító pályaválasztási irodája

A pályaválasztás kérdése egyike a legfontosabb problémáknak, mely kihatással van az egész életre. Nemcsak jó és rossz életpályák vannak, de vannak jó és rossz pályaválasztások is. A pályaválasztásnál nemcsak a szülő akaratát, a gyermek kívánságát, hanem a pályaválasztó szervezetét, szellemi képességeit, születési adottságát is figyelembe kell venni.

Például sok gyermeknek olyan szívhajja van, melyről szüleinek sejteltelme sincsen. Ha ezt a gyereket olyan munkára fogják, amely mellette a szívnek erősebben kell dolgoznia, akkor szív működésében előbb-utóbb zavar fog beállani. Ily esetben a nehezebb testi munka helyett jobb a hivatalnok, kereskedői vagy ehez hasonló pálya. Gyenge szemű embernek nem való nőmely foglalkozás. Műszerésznek, rajzolónak, ékszerésznek, órásnak, divatárusnak nem való a gyenge szemű egyén. Rossz hallású nemüehet oly foglalkozásra, melynél a közönséggel sokat kell érintkeznie. Akinek gyenge a lába, az nem menjen pincérnek, postásnak, fodrásznak, péknek, szakácsnak, mert hamarabb fárad el és nem tudja a hivatásával járó munkát elvégezni. Aki szellemileg könnyen elfárad, akinek figyelmeképesége csökken, az ne válasszon olyan foglalkozást, melyben ezer hibájánál fogva könnyen szerencsétlenséget idézhet elő. Az ilyen ember ne menjen vezetőnek, kocsivezetőnek, sofőrnek.

Mindezekből látható, hogy mindenkit célszerű megvizsgálni, mielőtt valamely pályára lép. A Kerületi Munkásbiztosító Pénztár az ily irányú vizsgálatnál segítségére kíván lenni mindazoknak, akik pályaválasztásukra, vagy foglalkozásuk felcserélésére vonatkozólag tanácsot óhajtanak kérni. Szolgálatot akar tenni mindazoknak, akik testi erejüknek és szellemi képességeiknek megfelelő foglalkozásba akarnak lépni, miáltal elkerülhetnék a gyakori pályacserét és ami rájuk nézve a legfontosabb: teljesítő képességük korai csökkenését.

A pályaválasztási tanácsadó központi rendelőintézetünkben, Petőfi tér 7. szám alatt minden csütörtökön délelőtt 12-1 óra között kereshető fel.

Kerületi Munkásbiztosító Pénztár.

Városház vendéglő

Extra sörécsapolás. — Zóna reggeli Ebéd és vacsora abonama, Menü rendszer. Rízling bor literje 1.60 fillér Naponként zeneestély, Városház épületében, Márkus Jenő vendéglőjében

Az auteuilli löversenyéről

Párizsi levél

Az auteuilli löversenyeken kelnek kiadatra a párisi nagy salonok modelljeikkel. Itt láthatjuk felvonulni a nagy szabók kincseket érő costumjeit, melyek előállítás alkalmával, feltett titkai minden háznak. Itt mutatják be igazi szabó művészetüket, mely meghódítja Páris, csodálattal szánja végig az egész világot és vágyódó szívvel vonzza a divat után rajongó hölgyeket, az örök fiatal francia főváros felé. Mindenki megtalálja itt szenvedélyét, de a divat a művészet az, melynek központja lett Páris és melynek hatalmas erejét, minden ellentetés nélkül is el kell ismernünk. **Varázslat**, mely alatt egy egész világ nyög, akarata ellenére is.

Az auteuilli löversenyek női costumjai valóságos remekai a divatnak és az a sok idegen, akiket a párisi löversenyek csábítanak a divat városába. — Kénytelenek megállni az elegancia ezen túlszaporításai láttára, melyet a löverseny látogató hölgyek követelnek maguknak. Sétálgatva, csoportokba verődve, sikkesséjük biztos tudatában, kacér mozdulatokkal tekintenek szét a versenypálya hatalmas tribünjei előtt és a sok kíváncsi tekintet, rajzolók, fényképezők tömegei, valamint a filmgép herregése csak emelik öntudatukat. Nem csuda, hisz egy egész világot képviselnek.

A női szív titkos vágyainak igen sokak részére elérhetetlen világát.

Kábitólag hat a sok tarka szín, melyek között ép úgy megtaláljuk a fehéret, mint a feketét, a most különösen kedvelt crepe-t és moussint, a régi leltárt világ csipkét, az újabb divat presell-mintás plissézott szoknyáit, a vállra esetleg esuklóra helyezett virágot, a szűcs mesterek örök divatos rókaival együtt.

Kevesen itt a nő, akinek a nyári nagy meleg dacára nem volna egy fehér, — ezüst, kékrakra hanyagul a nyakára dobva, mely éles elclntétet vált ki a mell mély kivágásával. Megadja a divat azt, amit a forma megkíván. Láttunk teljesen felgombolt bloust is, — mely elárulja, hogy a kivágott blouse előnyei nem jutnók érvényre a formákat, s ezért az itt alkalmazott vállrózsa, a nyakba tekert saál, feledtetni a blouse kivágását.

A szoknya megmaradt rövidnek, de már nagy kérdés az, hogy a jövő év hölgyei nem lesznek e kénytelenek a hosszabb szoknyák diszkrétebb takarói mögé elvonulni.

Páris, 1927. június hó 23.

Riskó József

MEZGOSZINHAZAK MŰSORA

URANIA: Ki a legény a pusztában. Buck Jonessal és A 777-es kötvény (Vörös kocka), Rod La Rocque és Margueritte de la Motte.

VIGSZINHÁZ: Csak felöltöttek! Hivatala szerelmese, Virginia Valli és Lou Tellegen. Megelőzi: Boeszü, Anita Stewart és Edmund Burussal.

JÓN: Múlató Páris.

Megnyit
Perczel fotométerem
Szent Anna után
Az új városi bérpalotában. — Itt művész-
lap 10 pengő.

A felvidéki magyar munkáspárt üdvözlőlevele Lord Rothermerehez

Prága, július 7. A felvidéki magyar nemzeti munkáspárt Losonc-ról tváiratban üdvözölte lord Rothermeret abból az alkalomból, hogy felemelte szavát a magyar igazság érdekében.

Az Országos Mezőgazdasági Kamara jelentése az aratási munkálatok menetéről és a mezőgazdaság helyzetéről

Az aratás országsszerte zavartalanul folyik és az időjárás kedvező. A gabonák nincsenek megdőlve s így aratásuk nem okoz nehézséget. Munkashiány, vagy munkászavargás nincs.

Az őszi árpa aratása befejeződött. A termés a várakozásoknak megfelelően jónak mondható.

A rozs aratása most folyik, azonban sok helyütt eselődést okoz. Ott, ahol fagykár nem érte, határozottan jónak mondható. *A Tiszántúlon és az Alföld több helyein volt nagyobb a fagykár.*

A buza aratása most indult meg, a mennyiség és különösen a minőség a próbaeséplésék szerint is jónak mondható. A Dunántúlról rozs

dát csak olyan gazdáknál jelentenek, akik közönséges buzafajtákat termelnek, ellenben azoknál, akik nemesített vetőmagot használnak, rozsa vagy egyáltalában, vagy, csa kelnyesző mértékben jelentkezett. *Buzában a fagykár általában jelentéktelen.*

A tavaszi árpát is szintén aratják.

A zab még lábon van és jónak ígérkezik. Kárt okoztak a vetésekben helyenként a zivatrok és a jégverések is. *Békésmegyében több kilométeres sávon átvonult vihar 100 százalékos kárt hagyott maga után. A kapások a fagykárt legnagyobb részben kiheverték.*

Szünidőre kőműves napszámosnak ment jeles diák, lezuhant az ötödik emeletről és meghalt

Halálos incselkedés

Budapestről jelentik: Tegnap délután egy épülőház V. emeletéről lezuhant és szörnyethalt Kiss Károly 15 éves diák, akia *szünidőre napszámosnak állt be az építkezéshez. Kiss Károly jeles diák volt* s a vakációban pénzt akart keresni és ezért téglahordó napszámosfiúnak állt be az építkezéshez.

Itt azonban bosszantották társai. Tegnap is, mikor az V. emelet falványán állt, valaki felülről egy *kanosó vizet öntött a nyakába.* A víz megijesztette Kiss Károlyt, aki félrenézett, megszédült, leesett és mire állványról-állványra zuhanva földet ért, *már halott volt.*

Kiss Károly szegény fiú volt, az apja a Nyugati pályaudvaron postaaltszó és a szegény *postaszolgá jövedelme* nem állt arányban virágzó kis fia ragyogó értelmében.

A kis diák tudta ezt és mert okos kis fejében szent nagy ideálok lebegtek *munkával igyekezett lehetővé tenni, hogy tovább tanuljon.*

Amióta csak az esztét tudta, pénzért dolgozott. Tanítványai voltak. Kiss Károly délutánonként nem futballozott és nem hancurozott a szomszédok kislányával.

Az idén azonban úgy fordultak a dolgok, hogy Kiss Károly sehol nem kapott megfelelő foglalkozást. Dehát nem volt válogatós, a távoli ideálok megédesítették a keserves munka keserű ízét. Így aztán derűs szívvel állt be téglahordó napszámosfiúnak az házépítkezéshez.

Itt azonban a többi napszámos gyerekek állandóan ugratták és elcléldtek vele és így következett be a szegény, jobb sorsra érdemes Kiss Károly tragédiája.

LEVINE PILOTÁT KERES, HOGY VISSZAREPÜLHESSEN.

Párisi jelentés szerint Levine pilótát keres a Miss Columbiára, hogy vele együtt visszarepüljön. Chamberlain ugyanis feleségével július hó 12-én hajóval Amerikába szándékozik visszatérni.

DIÁKZAVARGÁSOK BUKARESTBEN

Bukaresti jelentés szerint, az évvégi vizsgálatok alkalmával az orvosi és jogi fakultáson, súlyos diákzavargások voltak.

A bacinalista diákok nem engedték be a zsidó diákokat a vizsgalóbizottság elé. A zsidó diákok küldöttséggel járultak a dékán elé és kérték, hogy tegye lehetővé a vizsgálatokat, nehogy elvesztéség a hallgatot félét, a dékán azonban idő hiányára hivatkozva, nem teljesítette a kérést.

PALYAZAT MUNKÁSBIZTOSÍTÓ PÉNZTÁRI ORVOSI ALLASRA.

A debreceni kerületi munkásbiztosító pénztár pályázatot hirdet lemondás folytán Debrecenben, a pénztár rendelő-intézetében megüresedett, a pénztár orvosi tanácsa által mindenkör megállapított illetményekkel járadalmazott sebész-szakorvosi állásra. A pályázati határidő a hirdetménynek a „Munkásbiztosítási Közlöny”-ben való közzétételétől számított 30-ik nap déli 12 órája. A pénztár igazgatóságához benyújtandó, — sajtátkezőleg megírt kérvényhez születési anyakönyvi kivonat, oklevél (vagy oklevél másolat) erkölcsi bizonyítvány, curriculum vitae stb. csatolandó.

A KECSKEMETI SAKKVERSENY ÁLLÁSA

Kecskemét, július hó 7. A sakkverseny döntőjének, mai versenyének második fordulója után, a mesterek állása a következő:

A. csoport: Aljechim 9.5, Niemzovics és Steiner 8.5, Asztalos 7.5, Vajda 6.5, Gilg és Kmoch 6, Ahues 5.5

B. csoport: Grünfeld, Tartakover 6, Colle, Takács 5.5, Yares 5, Brückmann 4, Berndtson, Vukovics 3.5.

A nemzetközi főturna döntőjének 5. fordulóján a mesterjelöltek állása: Négyessy, Regetdsinszky 3.5, Apsenek, Friedmann, Pickler 3, Heim 2.5, Steiner 2, Grob, Jakab, Szabó 1.5.

ROSSZUL SIKERÜLT OPERACIÓ-ÉRT TIZMILLIÓ PÉNZBÜNTETES.

A múlt év tavaszán Kecskés Ferencné, egy szolnoki gazda felesége, felkereste Kaszás István dr. orvost, aki azt ajánlotta az orvosnak, végeztesse magán könnyebb operációt. Az orvos ezt végre is hajította, de a műtét során a kezében levő eszközzel belső testrészeket is kiszakított, úgy, hogy a szerencsétlen asszony, akit beszállítottak a kórházba — hamarosan meghalt.

Az orvos ellen gondatlanságból okozott emberölés vétségéért megindult az eljárás és a szolnoki törvényszék el is ítélte őt tizmillió korona pénzbüntetésre, amit a tábla Gádótanácsa ma jóváhagyott.

ARATÁS KÖZBEN A FÉSŰS BORONA ALÁ KERÜLT, AMELY 25 HELYEN MEGSEBESÍTETTE

Tegnap este 10 órakor a gyorsvonattal Debrecenbe hozták Leghalom (Jász nagykunszolnok vm.) kovácsmestert, Beke tegnap délután aratáson vett részt. Egy traktoron ült, amelyről lezuhant oly szerencsétlenül, hogy a traktor által húzott fésűsborona alá került, melynek szögei 25 helyen súlyosan megsebesítették. A szerencsétlen ember a mentők a nagyalomástól a sebzési klinikára szállították. Életbenmaradásához alig van remény.

REPÜLŐ KATASZTRÓFÁK

Páris, július 7. A Newyork Herald seattlei jelentése szerint egy utasrepülőgép 500 lábnyi magasságból lezuhant. Mind a négy bentülő szörnyen halt.

Bukaresti jelentés szerint Copeson repülőhadnagy gépe egy táviróoszlopnak ütődött, a gép összetört, a pilóta meghalt.

Telket ad a város a katonai élelmezési raktár és az agrobiológiai intézet céljaira

Nyolcezer pengő támogatás a Gazdaszövetség debreceni kongresszusának. Az udvari fogatok megvétele mellett döntött a jog és pénzügyi bizottság

A tagok élénk öröklődése mellett tartotta meg Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága ülését esütőriőkön délután. — Zöld József gazdasági tanácsnok közölte a belügyminiszter leiratát a katonai élelmezési raktár céljaira telekkijelölése tárgyában.

A kérdés megoldására vonatkozólag több alternatíva merült fel. Egyik vélemény szerint a Mikepéresi-úti vasúti feljáró mellett fekvő telket lehetne a raktár céljaira átengedni, mások szerint a Pavillon-laktanya melletti kisgyakorlótér volna erre alkalmas. Az épület felemelését a katonaság ugy kívánja megoldani, hogy a raktárt a város építési fel- és a költségeket a katonai kincstár amortizációszerűleg térítene meg. Egyben a kincstár a telekért cserébe felkínálja az n. n. Pékház területét.

Zöld tanácsnok javasolja, hogy az alternatívák közül bármelyikbe menjenek bele. Igaz, hogy a gazdasági bizottság a gázgyár melletti telek átengedését, tekintettel a gázgyár jövőbeni kibővítésére, — nem javasolja. A felépítést sem javasolják; csinálja meg ezt a kincstár.

Dr. Magoss György polgármester és Freund Jenő felszólalásai után a bizottság úgy határozott, hogy az építkezés kérdésében most nem határoznak, csak a telek ügyét vizsgálja a közgyűlés elé.

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara megkeresést intézett a városhoz, hogy miután a Kamara székháza részére felajánlott telket nem vették igénybe, a város ezt a telket engedje át agrobiológiai és agrometeorológiai intézet felállítására.

sára, egyben adományozzon 30.000 darab téglát, épületfát és engedje meg, hogy a viztorony tetején megfigyelő szerzőszámokat helyezhessenek el.

A tanács javasolja, hogy a Csősz ház megetteli telket engedjék át, ellenben téglát és faanyagot nem adhatnak ingyen.

Dr. Magoss György polgármester: Megfelelő telek adásától nem zárkózunk el. Nekik az a fő, hogy a viztorony közelében legyen a telek. A nagyerdei parkot ugyanis kiépítjük és ezzel kapcsolatban tárgyalásokat folytatunk a Hév-vel, hogy a síneket kitelepítsük a parkból. — Nem engedhető tehát meg, hogy mikor a Hév-et kilakoltatjuk, ugyanakkor másoknak ott területet engedjünk át. Inkább a viztorony közelében, 400 négyszögöl valószínűleg elég volna erre a célra. Természetesen kikötnék, hogy olyan épületet tartoznak emelni, amely a kontrasztot nem emeli.

A bizottság végül is úgy határozott, hogy megkeresi a Kamarát az irányban, hogy hol és milyen nagyságú területet akarnak — és ezek után határozza a telek átengedése tárgyában.

A jog- és pénzügyi bizottság a Debreceni Gazdasági Egyesületnek jubileuma alkalmából 4 ezer pengőt szavazott meg. Erre fedezetül szolgál az a 8 ezer pengő, amelyet sáskairtásra szavaztak meg — de miután a sáskák nem jelentek meg, a pénz megmaradt.

Megírjuk, hogy Debrecen városa a Magyar Gazdaszövetséget már régebben meghívta, hogy vándorgyűlését Debrecenben tartsa meg. Ez a gyűlés még 1915-ben lett volna.

na esedékes, de a háboru miatt elmaradt. A bizottság most hozzájárult ahhoz, hogy a Szövetséget újból meghívják és a vendéglátás költségeire 8000 pengőt szavaztak meg az 1928-as költségvetés terhére. — Elhatározta a bizottság, hogy a Toeó vízfolyást kitisztíttatja.

Hosszabb vitát provokált az öt udvari fogat megvásárlásának az ügye.

Dr. Fejér Ferenc ellenzi a kocsik megvételét, mert szerinte azt a helyi iparosok is elő tudják a kívánt minőségben állítani, — másrészt Debrecen városához sem méltó, hogy a Habsburgoktól elhárított vagyonból vegyen kocsikat.

Magoss polgármester szerint az ügyet nem szabad a legitimizmusmal kapcsolatba hozni. Szükségünk van szép kocsikra, mert a parádét nem fogjuk autókkal megoldani.

Markovits Elemér ellenzi a vételt, míg Vársány István és Szankay Béla mellette szólnak. — A bizottság végül is nagy többséggel elfogadja a tanács javaslatát.

Több kisebb tárgy elintézése után az idő előrehaladott voltára tekintettel elhalasztották az ülést.

A munkásszakszervezetek beadványában kérik, hogy a tervbevetett építkezések mielőbb megkezdessenek

Azt panaszolják, hogy a kislakásos bérházak építésénél a szükséges munkáslétszámnak tíz százaléka sincs foglalkoztatva

A debreceni munkásszakszervezetek tegnap a következő beadványt nyújtották be a polgármesteri hivatalba:

Tekintetes Városi Tanács!

Méltóságos Polgármester Ur!

A debreceni ipari munkások végtelenül szomorú helyzete kényszerít bennünket arra, hogy ismételtén a tek. városi Tanácshoz forduljunk s arra kérjük, hogy gyors intézkedéssel vessen véget azoknak a türehetetlen viszonyoknak, amelyek a munkanélküliség terén ma is fennállanak.

Az építőiparban *alig dolgozik 150 kőműves és ácsmunkás*, akiknek nagy része kis vállalkozásoknál vannak alkalmazva, míg a többi vagy az országutakat rója városról-városra vándorolva munkaalkalom után, vagy pedig *Budapestben a városliget padjain korgó gyomorral várja helyzetének jobb-*

ra fordulását. Kinos látványt képez, amikor vasárnap és hétfői napokon idősebb nagy családdal bíró munkások gondterhes arccal váltják meg vasúti jegyeiket s könyvek között, bucsuznak el családtagjaiktól, hogy neki induljanak a bizonytalanságnak s utjukat hol vasuton, hol gyalog folytatják — mindaddig, amíg azután kénytelenek még nagyobb keserűséggel visszafordulni, mint ahogy elindultak.

Nagyon kérjük a tek. városi Tanácsot, méltóztassanak meggyőződni vasárnap délelőttönként, hogy a *Városház előtti munkapiac*on hány száz munkás keres munkát, s ezek a munkások legnagyobb része már vasárnap este elbusultan vág neki a legközelebbi városba vivő utnak, hogy azután a következő vasárnap ismét a debreceni munkapiacra kerüljön, mert sehol

Tragédia az Óceán felett

Írta: Vársányi Lajos.

A gépet kitolták a hangárból s az egyre szaporodó tömegben tompa zúszongás keletkezett. A sötétségben, mint egy kígyó, úgy gyűrűzött végig a sző, mely örült sebességre készítette a repülőter, felé igyekvő autókat: — Indulás!

Még sötét volt, csak kelet felől derengett egy hosszú, aranyárga csík s a hatalmas repülőteret az az ezer és ezer piros villanylámpa világította meg, mely az éjjel leszálló gépeknek jelzi a terepet. Nem volt hűdeg, mégis borzongás futott át mindenkin. A „Fehér madár” hatalmas körvonalai körül emberek nyüzsgöttek. Hirtelen szirénabugás és reflektorfény zavarta meg a készülődést. Az autó a repülőgép közelében megállt; a két pilóta megérkezett. Kézzel szorítások és üdvözlések hosszú sora következett.

— Az anyák előtt sikerült eltitkolni a közeli indulást. Most azonban két asszonyt pillantottak meg a gép mellett. A két férfi az asszonyhoz lépett. Egy pillanatra mindenki hátrébb húzódt.

Négy öntudatlan ember állt a gép mellett. Csak megszokások, reflexek

adtak nekik életerőt. Egyetlen hangot sem tudtak kiejteni. A kezek egy utolsó bucsúra záródtak s egy perc múlva ismét megilletődött embertömeg közepén álltak. Az a nyugodt biztonság, amely őket jellemezte, elűnt. Szinte öntudatlanul ültek be a gépbe. Egy pillantás legnagyobb feladatuk kiindulási helyére — aztán a fiatalabbik, akit megragadott az indulás láza, egyetlen mozdulattal beugratta a motort. A gép előtt szabdá vált az út. Egymásra néztek s e pillanatban a gép fellépett a levegőbe. Egy új, eddig ismeretlen érzés rabjaivá lettek. — Ugy érezték, mintha szárnyakkal repülnének az űrben. Ez az érzés előttük nem volt a biztonság érzete. Alig tudtak egy pillantást vetni az égő vörös fényben fürdő starthely felé, aztán elszállt tekintetük az ébredő Metropolis felé. Kora reggel volt. Millió robotos indult munkába.

A mezőkről nedves ködök gomolyogtak, a fák, virágok esillogtak a hajnali harmattól. Olyan megnyugtató volt most végigrepülni az ismerős völgyek és dombok felett — az volt az érzésük, hogy most is védik ezt a területet, úgy, mint a háborúban. Olyan jó volt megpillantani egy-egy ismerős falut. Nem is mentek teljes sebességgel.

Másfél óra múlva megpillantották a tengert. Szívük ismét elszorult, —

ajkukon néma fogadalom kelt szárnyra. Most kezdték a feladat súlyát érezni. A tenger hullámai magasra felecsaptak, tarajos élük viharról regélt, az ég beborult, nedves pára lepélt el mindent. Emelkedni kezdtek. Süvöltő szél ceterázott a drótok és kötelek között — majd alattuk egy nagy, fekete földtömeg bontakozott ki. Anglia déli partjai, a kormányt ugyancsak erősen kellett tartani: a szél meg-megbillentette a gépet.

A pilóta arca kemény lett és elszánt. Nem is gondolt visszafordulásra. Szembeszállt a viharral. Dolgozni kezdett a kapcsolótáblán. A sebességet a maximumra emelte; kifújta a karburátort. A szelepek irratóztatás utáni vertek, a légesavar folytonosan sivitott. A gépet jobbra-balra pofozta a vihar és a saját maga által diktált vad tempó. Ki akartak kerülni a viharból. A gép két óra alatt 400 kilométert repült. A vihart a hátuk mögött hagyták. Hirtelen egymásra néztek és elmosolyodtak. Egy korty feketekávéval ittak. Az izgatottságtól nem tudták enni. Majd az idősebbik úgy, ahogy az ülés megengedte, kissé hanyat feküdt, betakarozott és aludni próbált. Négy óra múlva ő akart vezetni.

A kapitányt egészen boldoggá tette az a tudat, hogy társa elaludt. Egyedül akart lenni gondolataival.

Köröskörül a végtelen óceán. Futó

hullámok, melyek felülről parányi barázdáknak látszanak s az égszínké, vakító világosságban repül a Fehér madár. Elképzeltetetlen eszedességet, melyet csak a gép állandó zsurrogása élelket. S ebben a rettenetes egyedülletben, amelyet úgy kívánt, megnyugszik, idegfeszültsége enged, tudja, hogy miért szánta el magát erre az utra s az utolsó idők nagy kérdéseire sorra megtalálja a feleleteket.

— Egy ember volt, kinek minden sikerült. Ezerszer szállt fel, száz és száz harcban vett részt. Felszállt a biztos tudattal, hogy nem eshet komoly baja. Korlátlanul uralkodott a gépen és sokszor a levegő királyának érezte magát. Egyszer vége lett a harcnak s az ő narkotikumá elmaradt. Űzte, égette egy mérhetetlen türelmetlenség. Lassanként minden szemben eltompult. Álumban víziói voltak, ha nem szállhatott fel, ingerült volt és türelmetlen. A megszokott utak nem elégtették ki; valami hallatlan tettet akart véghezvinni. Így támadt az a gondolata, hogy átrepül az óceán.

Két évi kétségbeesett harc, rengeteg munka és szenvedés árán most közel két napra bejutott a csend és a béke birodalmába. Ugy érezte, — nem fizetett nagy árat. Ebben a végtelenül fénséges haladásban órák alatt éveket élt. Az ösztöne azt szalasztta neki, hogy nem fog sike

nincs munkaalkalom, különösen idegen munkás számára.

Felhívjuk a tek. városi Tanács figyelmét arra, hogy a most épülőkhöz levő kis lakások építésénél a 10%-ka sincsen alkalmazva annak a munkacélinek, amelyet alkalmazni kellene abban az esetben ha az építkezést még ez évben behajtatják fejezni. Nem akarunk az építkezést végző cég ellen vádaskodni, azonban úgy érezzük, hogy ha komoly volna az a szándék, hogy ezek az épületek még az eredeti terv szerint adassanak át rendeltetésüknek, akkor legalább is nyolcszor annyi munkásnak kellene alkalmazva lenni, mint amennyi jelenleg dolgozik.

Ezenkívül kénytelenek vagyunk megállapítani azt, hogy sem az egyetemi építkezés, sem a vásárosarnok építkezésének megkezdése nem megy olyan ütemben, amint annak meg kellene történni, ha a munkanélküliség nyomorán enyhíteni óhajtanának illetékes tényezők.

Méltóztassék elgondolni, hogy mi lesz a télen? Mily nagy arányokat fog ölteni a nyomorúság? Mily lesz a kisiparosok és a kiskereskedők százaival, akiknek csak akkor van jövedelmük, ha a munkástömegek munkához jutnak!

Kellő tisztelettel kérjük a tek. városi Tanácsot, hogy a saját hatáskörében kövessen el mindent — hogy a munkanélküliek ne legyenek kénytelenek városról-városra vándorolni, hanem a tervbe vett építkezések minél előbb megkezdésének — s a most folyó kislakások építkezése is olyan módon történjék, hogy az még ez év folyamán befejeztessék.

Abban a reményben, hogy a tek. városi Tanácsnál jelen beadványunk megfelelő megértésre fog találni, — maradtunk a tek. városi Tanácsnak

Debrecen, 1927. július 7-én

kiváló tisztelői

a Munkásszakszervezetek.

A legféktelenebb terror jegyében zajlottak le tegnap a Romániai választások

Az eredmény kihirdetése pénteken este illetve hétfőn reggel fog megtörténni

Kolozsvár, jul. 7. Csütörtök kezdődtek egész Romániában, tehát a megszállott Erdélyben is a választások. — Nem férhet hozzá kétség: Bratianu pártja a „liberális” párt lesz a győztes. Hisz Bratianu van kormányon, tehát a csendőrség, a sziguranca és a többi intézmények fegyverrel, bottal, börtönnel, erőszakkal, ököllel, urna feltöréssel, szavazatelsikkasztással sietnek szertett vezérük támogatására. Bratianu volt az, aki Romániát, a választások klasszikus földjévé avatja, persze a legsötétebb balkáni értelemben.

Igy aztán Bratianu „győzelmeinek” hírére fogja hozni a táviró holnap vagy holnapután.

Ugyanis a választások már tegnap este 6 órakor lezárultak, de az eredmények — tekintettel arra, hogy Romániáról van szó — csak ma, esetleg később lesznek csak ismereteseik.

A múltkorai választást a nemzeti párt rendezte, s akkor a nemzeti párt alkalmazta a legféktelenebb terrort. A fordulat természetesen nem tetszik a nemzeti pártnak, a mi nem is esoda, mert hiszen az ő jelöltjeit is csendőrök fogadják a vendégszeretükbe, s az ő gyűléseiket is betiltják vagy szétverik.

Arról, hogy milyen ideális a közrend Romániában, most idegen állampolgárok is meggyőződhetnek. *A csiki utvonalon Székelyudvarhely felé kocsizott egy külföldi papokból álló társaság. Volt köztük két amerikai, egy angol és egy*

francia református lelkész, egy katolikus pap és egy amerikai unitárius lelkész.

Azért jöttek, hogy meggyőződjenek azoknak a panaszoknak jogosultságáról, amelyeket Erdély valamennyi kereszténye emelt a románok ellen. A társaságot Bethlen falva község mellett háromszor is leigazoltatta a csendőrség, s ez az igazoltatás — mint a székelyudvar helyi lapok írják — „nem épen tapintatos formában” ment végbe. A lelkészek jegyzőkönyvet is állítottak ki a velük történekről s bizonyára hitet tesznek majd hazájukban, hogy milyen szabadság uralkodik a román uralom alá került Erdélyben.

Jól értesült körökben azt mondják, hogy a választás megkezdése után azokban a községekben, ahol a választók nem adták fel meggyőződésüket, új trükköt próbált ki a liberális párt. A renitens községeket fertőző betegség címén zár alá helyezték és kihírdették, hogy senkinek sem szabad elhagynia otthonát, a már leadott szavazócédléket pedig a ragály, veszedelme címen elégették.

Ez a trükk minden elismerést megérdemel, és mint jól beváltat más országokban is fogják alkalmazni.

A magyar választók természetesen a végsőkig el vannak keseredve. Jellemző erre, hogy több községben csak a magyarpárti jelöltek közbelépése mentette meg a csendőröket a népitől. — Az

is jellemző, hogy azonban, hogy a csendőrök azután mindegyik községben, ahol ekként megszabadultak az agyonveretéstől, a népgyűlés lezajlása után a jelölteket teték lakat alá.

Bukarest, július 7. (Orient Rádió.) — A kamarai választások az egész országban este 8 órakor incidens nélkül véget értek. — Holnap válik ismeretessé, hogy az egyes pártokra hány szavazat esett — Végleges eredmény és a mandátumok elosztása hétfőn lesz ismeretes. — A szenátusi választások vasárnap folynak le.

ALÁ KELL IRNI A LAKASFELMONDÓ LEVELET.

Budapestről jelentik: Witt József szatóc Pilscher Sándor nagykereskedő, háztulajdonostól bérelt üzlethelyiséget. Februárban a háztulajdonos kétszeresére emelte az üzlet bérét, de Witt az emelést nem fogadta el. Pilscher erre a lakásrendelet ama szakasza alapján, mely megegyezés hiánya esetén felmondási jogot ad a háztulajdonosnak, — felmondott bérletjének. A felmondólevelet azonban valószínűleg szárazkocottságból nem írta alá, csupán a cégbelfőzőjét ültette rá.

A felmondási pert tegnap tárgyalta a budapesti központi járásbíró-ság, ahol a bérlő képviselőben Pongrácz Jenő dr ügyvéd azt vitatta, hogy a felmondás nem érvényes. Ugyanis a legegyszerűbb kereskedői ügyleteknél is szükséges a cégszerű aláírás, de különösen nem marhadhat el az aláírás olyan fontos aktusnál, mint a felmondás.

A bíróság magáévá tette az alperes álláspontját és kimondta, hogy olyan felmondólevél, mely szabályszerű aláírással ellátva nincs, érvényesnek nem tekinthető és így a felmondás jogszerűsége sem állapítható meg.

x Varrógép-javításokat szakszerűen, gyorsan és olcsón eszközöl a Singer varógép részv. társ. Debrecen, Ferenc József út 79.

tulni az óceán átröpülése. Csodálatos képpen mégis izgatta ez a gondolat. Szinte kíváncsi volt arra, hogy mi akasztja majd meg ezt a viadalmas repülést. Az órák a géppel versenyt látszóttak futni; este lett. Bajtársra felébredt s kezébe vette a kormányt; ő azonban nem tudott elaludni. Elfordított egy kapcsolót, mely kigyújtotta a gép elejére szerelt reflektort.

Vakító snárgó világította meg az acélkék hullámokat. A magasból le-sugárzó fény egy óriási kört világított meg s a borzalmas sötétség meg-szárszorozta a megvilágított terület félelmetes szépségét. Egyetlenegy csillag sem látszott, sötétség honolt mindenfelé. A Fehér madár, mint egy világító égitest, futott a tenger felett. A kapitány belefáradt a merrev. maga elé való bámulásba. — Az utolsó hetek emésztő fáradalmait most ólomulyként nehezettek rá. — Elaludt.

Nyugtalan álma volt. Mint annyi sokszor, most ismét egy vízió üldözte.

Egy áttörésnél történt. Az erdő tisztásáról már félnapja figyelte az ellenség előkészületeit. Azok egy megfigyelő léggömböt szándékoztak felbocsátani. Hirtelen felszállt a gömb. Ebben a pillanatban startolt. A távolságot egy perc alatt átröpülte s ott volt a léggömb felett. Tisztán látja a kosárban lévő arcát, de még az alatt állók rémületét is. A gömb levonulása után sincsen idő-

Minden szempár őt nézi. A tehetősen, kötéllel a földhöz rögzített gömb ki van szolgáltatva neki. Keze a szikra-induktoron. Egy gombnyomás és a gáz szétveti a burkot. Láthatja a tiszták arcait. A páni félelem, a düh, az értelmetlenség, a sirás, a nevetés, mind ki volt fejezve, de mind közül felejthetetlen marad neki egy fiatal tiszt arca: mozdulatlanul hidegen nézett vele szembe. Ez a tekintet üldözte szüntelenül.

Mi volt ez? Ez a rettenetes lobbánás, iszonyú hőség? Felrobant volna a léggömb? De hiszen ő most az egyszer kegyelmezni akart. Nem tudott magának beszámolni a történetekről; a robbanás őt magát is elkábitotta. Pár kilométerrel távolabb leszállt. Nektitámaszkodott a feketére pörkölt gépének. Gondolkozott. A lelki és testi megrázkódtatás annyira megviselte, hogy két hétig nem ült gépre.

A kapitány felébresztette álmából: — Nyugtalanul aludtál!

— Köszönöm.

Már szürkült. A piszkosszürke felhőkhöz hasonló hatalmas hullámhegyek rohantak versenyt a repülőgéppel. Vihar volt készülődés. A kapitánytól átvette a kormányzást; ő akart ismét szembeszállni a viharral. Most már sejtették, hogy céljukat nem fogják elérni. Mérheteretlen szomorúság veti rajtuk erőt. Tudták, hogy olyan viharba fognak kerülni, ahol egymás hangját sem fog-

ják hallani. Kezet szorították, megölték egymást. Mindkettő egy könnyeseppel szorított vissza a néma bucsunál.

A vihar tíz órán át tartott. Egzengetes villámlások és menydörgések között pokoli tornádó indult meg. Az eső vastag sugarakban ömlött alá, majd hirtelen megszánt, hogy annál borzalmasabb erővel törjön ki. A kormányt ketten alig bírták tartani. S percnként is megtörtént, hogy a gépet élére fordította a szél. A borból készült öltözetük átázott, ennek dacára gözölögtek az erőlködésből származott belső erőfeszítéstől. A gépet nem tudták fix irányban vezetni, az orkán játékszerreire lettek. A legnagyobb ügyességet kellett kifejteniük, hogy a gépet a vízbe ne nyomja a légnyomás. Hol lesüllyedtek a hullámhegyek tetejéig, hol felragadta őket a ciklon. Előre, hátra, oldalra kellett lavírozniok. — Sokszor, mikor pillanatnyilag nem voltak képesek kormányozni, csak a légáramlat tartotta fenn a gépet, a hajtócsavart megállította a légnyomás s ilyenkor mindaddig estek, míg a gépet jobbra vagy balra nem ragadta a szél. Ha nem lettek volna toronymagasak a hullámok, régen beleugrottak volna a tengerbe. A repülőgépen való tartózkodás türelmetlenül vált.

Mindketten megnyugodtak Isten akaratában. Ugy érezték, hogy már csak néhány óra az életük. Lent or-

ási jéghegyeket pillantottak meg s tudták, hogy Amerika földjétől már csak néhány órányira vannak. A vihar azonban csak fokozódott s ők már feleletet tudtak önmaguknak adni arra a kérdésre, hogy miért nem sikerül a vállalkozásuk.

A fiatalabbik csak egyetlen szót tudott maga elé mondani: *Isten-ítélet!*

Katonák voltak ők, kik becsülettel harcoltak mindenkor hazájukért s most egy örökké felejtethetlen gigászi araban, szívükben Istenben való megbékéléssel, utolsó sóhajukat hazájuknak és kedveseiknek szentelve, tülemelkedve minden földi salakon, bátran előkészültek tragédiájuk utolsó részére.

Belenyugodtak abba, hogy a nemzeti és a fehér zászlót el fogja vinni egy másik honfitársuk, talán egy olyan, aki nem itélt emberek felett.

E pillanatban a 34 órája hibátlanul működő motor felmondta a szolgálatot és a gépet felragadta a vihar. Ezt a gyorsaságot nem is bírták követni; kábultan engedték át a viharnek a kormányzást. A gép percek alatt a felhők fölé emelkedett s a magasban, halandó embernek elképzelhetetlen magasságban lepillanthatnak a tengerre s életükben még egy pillanatra megláthatják az amerikai kontinens sziklás partjait.

A Fehér madár párnaszervezetten lobukott a magas felé.

Közérdekű levelek

Az árpolitika

Van-e árpolitika? Egyszer beszéltem erről egy debreceni embernek. Az nyersen, debreceniesen kivágta magát: „Butaság! Árpolitika nincs!”

És mégis van árpolitika.

Ez az érdekes és rámmézve nem kellemes diszkurzus ezelőtt egy évvel történt. És egy évet kellett várni arra, hogy a gazdasági élet bebizonyítsa, igenis van árpolitika, ha csinálják.

A pengő átszámítás ugyanis alapos változást hozott a kereskedelmi és gazdasági életbe. A régi koronaárak mellett a gazdasági élet már lassan megindult. A vásárlási kedv is kezdett növekedni. A bankok betétei is gyarapodtak. Aztán jött a pengő. És a pengő gurult. — Mindenki azt szerette volna, hogy ebből a csinos pénzecskekből minél több guruljon a zsebébe. *Alkinek csak eladni valója volt, felfelé kerékkeltte ki az árakat.* Ez csak néhány fillért tett ki. Na az ugyan nem erőlteti meg a vevő pénztárcáját, — gondolta az eladó.

Borbélyom pl. eddig 3000 koronát vett a borotválásért. Pengőben is megtartotta a 3-as számot és 30 fillért vett tőlem. Csak hogy ez 6 fillérrel drágább volt, mint azelőtt. T. i. $3 \times 8 = 24$ és nem 30. Hasonlóképpen tett a szabó, a cipész, a kofa, a szatócs, a kereskedő. Mindenütt csak egy pár fillér gurult el és a pengő számítás harmadik hónapjában észrevehette a vásárló, hogy feleslege kigurult a zsebéből. Az eladó is érezte, hogy a pengő sem gurul már olyan könnyen a zsebébe, mint azelőtt a korona. Az üzletek üresek a közönség vásárlólakodva elmaradt. *Fogyasztási igényét mindenki lecsökkentette.* A termelő nem tud eladni, mert nem veszik terményét, a vevő nem vesz, mert nincsen pénze. Az árfelhajtás kizsákmányolta a közgazdasági életet, a kereskedelmet és a termelés megdőntött.

Nahát ez az árpolitika és pedig a rossz árpolitika.

Az egészben pedig egy nagy tévedésről van szó. Az emberek ugyanis azt gondolják, hogy a pénz bősége teszi a gazdaságot, jólétet és a haladás alapját. A pénzzel ugyanis minden megszerezhető és így hozzájuthatunk azokhoz a javakhoz, amelyek szükségletünket kielégítik. Ezért igyekszik mindenki abból a meglévő quantum pénzből minél többet biztosítani. Azaz saját értékeit olyan drágán igyekszik embertársának adni, amint csak lehetséges. Az irányzat a lehető legnagyobb drágaság.

A gazdagság jólét és a haladás alapja azonban a javak bőségében van. Ahol kevés ellenértékkel sok szükségletet képes az ember kielégíteni, ott a gazdagság is sokkal jobban növekszik. *Nem a pénz tehát a gazdagság alapja, hanem a munkaerő. Minél több munkáskéz dolgozhat valamilyen államban, annál nagyobb mennyiségben állíthatók elő javak és a jólét annál nagyobb.*

A rossz árpolitika a munkalehetőséget megsemmisíti, mert igyekszik minden ember szükségletét korlátozni. Ezért kevesebb munkás kez vesz részt a termelés munkában. Az ember nagy része a készből kell hogy éljen. És hónapokon és éveken keresztül paragon kell heverni az alkotó munkáskéznek. Elvész az energia és az idő. Közbe nyomor és elszegényedés áll be.

A helyes árpolitika az olcsóságra való törekvés. Minél olcsóbbak lesznek az árak, annál nagyobb lesz a fogyasztás. A nagyobb fogyasztás

több munkert igényel és több munkáskéz vesz részt a termelésben. Ha a termelés olcsóbb lesz, az árak olcsósága az export lehetőségét is fokozni fogja és az ország-

ban megkezdődik a gazdagodás.

Ez a helyes árpolitika, csak csinálni kell!

És akkor lesz árpolitika!

Dr. Kövessy József.

A Tóció károsultjaival békés megegyezést keres a város

Ismeretes, hogy a Tóció vízfolyás a tavasszal kiöntött. A parti négy birtokos, akiknek nagy darab földterületét öntötte el az árvíz, kártérítést kérnek a várostól. — Miatán nagy területről van szó és a peres eljárás nagy összeget emésztene fel a város szeretné békésen elintézni az ügyet. Azonban ellentétek me-

rültek fel, mert a károsultak kijelentették, hogy a kataszteri tiszta jövedelem alapján nem hajlandók elfogadni a kártérítést, mert a kataszteri kimutatás 1870-ben készült és azóta nagy eltolódások vannak. A város most új alapon akarja megoldani a kérdést, hogy lehetőleg elkerülhető legyen a per.

Emlékkönyv dr. Kardoss Albert negyvenéves tanári és írói működésének jubileumára

Kardos Albert negyven éves jubileumi ünnepségéről írt tudósításunkban megemlékeztünk arról, hogy az ősz tudóst tanítványai, tisztelői és barátai egy emlékkönyvvel lepték meg. A könyv most nyomtatásban is megjelent és értékes tartalmánál fogva méltó arra, hogy bővebben megemlékezzünk róla.

Mint az előző írja: „ez az emlékkönyv dr. Kardos Albert negyvenéves tanári működésének határkövéül készült. De nem az évek száma a fontos hanem az érdem és az igazság, mely az érdemet az elismerés fényében szereti látni és a szeretet, mely az igazság néma parancsát megéri és végrehajtja. A gondviselés megengedte Kardos Albertnek, hogy folytonos munkában töltse el több időt, mint amennyi egy átlagos emberi élet. Ez a könyv ennek a munkának kíván emlékköve lenni. Nem személyt ünneplünk, hanem az életet fentartó, a haladást szolgáló, az időt legyőző tisztességes szellemi munkát, mely felemeli az embert a föld porából és utat mutat ragyogó magasságok felé.”

Az első cikket dr. Ady Lajos tanterületi főigazgató írta „dr. Kardos Albert, a pedagógus” címen. A legnagyobb elismeréssel emlékezik meg a jubiléumának egy tanári, mint igazgatói képességeiről. Cikkét így fejezi be: „Negyven évi nevelői hű szolgálatára visszatérítve Kardos Albert bizonyonnyal sok mindent érezhet. Voltak sikerei és voltak csalódásai: érték megérdemelt kitüntetések és méltatlan fámádások; egyik-másik vetése negyvenszeres termést hozott és ép. reményt keltő magvak pergettek ki kezéből a kemény sziklára. A pálya mostani határkövével túl örömmön és bánaton, sikereken és csalódásokon, annyit állapítsunk meg mi e nyolc lusztrumra terjedő nevelői munkáról, hogy azt minden szakaszában tiszta szándék, becsületos törekvés, önzetlen lelkesedés vitte és hajtott végre. Valóban, az ő negyven éve: jó multság: férfi munka volt.”

Dr. Balassa József, a magyar szórindnek egy betegségeiről ad értékes értekezést. Példákkal illusztrálja, hogy a nagy napilapok hasábjain is milyen súlyos szórindhi-bák látnak napvilágot. Pl.: „A magyar csoport egész anyagát még e hét folyamán indítják utnak.” — Vagy: „Éttől a perettől kezdve olyan szigorúan zárták el a főkapitányság épületét, hogy oda senki sem tehetett be a lábát.”

Benedek Marcell pompás kis ta-

nulmánya után, melynek címe: „Ráchel és a romantika”, Csobán Endre méltatja Kardos Albertet, mint író. Még egészen fiatal gimnáziumi tanár korában egy kis füzetet adott közre: „Középiszkolánk és a magyar Alföld” címen. A munka nagy feltűnést keltett, alig volt napilap, mely ne foglalkozott volna vele. Viták indultak meg a nyomán és hatással volt a kis könyv magára a közoktatásügyi kormányra is.

Majdnem másfélszáz cikke jelent meg a „Magyar Nyelvőr”-ben, nagy kedvvel szól hozzá az iskolai reformok kérdéséhez és kivette a maga részét a Beöthy-féle Képes Irodalomtörténet megírásából is. Munkásságának gerince különben is az irodalomtörténet területére esik: idevonatkozó műveinek száma kb. annyi, mint a másik két csoport együtvéve.

Hatalmas tevékenységet fejt ki, mint a Csokonai-kör főtársa; az ő érdeme, hogy az általános fejlődés iramáról a város irodalmi élete sem maradt le. Az ő példája arra tanít: szeretni kell az irodalmat, a tudományt, az embereket, a dolgokat, az erkölcsöt, a hazát, hogy úgy tudjon valaki inni róluk, mint Kardos Albert.

Horvay Róbert reáliskolai igazgatónak az idegen nyelvek tanításában követendő újabb szempontokról szóló közleménye után Kunos Ignác ír kedves visszaemlékezést az 56 év előtti dolgokról.

Kardos László gimnáziumi tanár a rím elméletéről értekezik, míg Lengyel Miklós a hindu filozófiának Vajda János költészetére való hatását vizsgálja.

Oláh Gábor Ady költészetéről ír hosszabb tanulmányt, Pap Károly egyetemi tanár pedig Sárosy Gyulának Szakál Lajoshoz írt levelét közli. Rubinyi Mózes „Jókai, meg akik róla írtak” címen írt egy kis dolgozatot. Térey Sándor közread egy francia Ady-fordítást, hozzá-fűzve, hogy francia nyelvismerteinek egy részét Kardos Albert hatása alatt szerezte. Végül Tóth Árpád szép költeménye után közé van téve Kardos Albert több szárazra menő műveinek jegyzéke.

Az emlékkönyv a városi nyomda izlées kiállításában jelent meg és egy irodalmi értékű tartalmánál, mint az abban rejülő szeretet és elismerésnél fogva méltóképpen örökölte meg dr. Kardos Albert érdemeit és azt a megbecsülést, amely a jubileum napján egy egész város részéről oly elemmentáris erővel nyilvánított meg.

Kik pályáztak az alügyészi és az esetleg megüresedő többi állásra

A városi törvényhatóság júliusi közgyűlésén töltik be választás útján az alügyészi állást. Amennyiben a tanács hivatalos jelöltjét, dr. Reke Gusztávot választják meg, a sorozatosan megüresedő egyéb állásokra is elrendelik a választást. A lejárt pályázati határidőre a következők adták be kérvényüket:

Az alügyészi állásra: 1. Dr. Reke Gusztáv II. o. aljegyző, tb. alügyész, 2. Barna László ügyész, 3. dr. Konrád Gyula ügyész (Budapest).

Az esetleg megüresedő II. osztályú aljegyzői állásra: Dr. Pálffy Zoltán I. o. fogalmazó, dr. Nagy Gyula v. adótiszt, dr. Kupinszky Sándor I. o. közig. fogalmazó, dr. Orosz Árpád I. o. fogalmazó, dr. Tiszai Zoltán II. o. fogalmazó, dr. Bodnár József tb. aljegyző, dr. Szabó Gyula I. oszt. fogalmazó, dr. Kupás Sándor számtiszt, Várady Sándor tb. árvaszéki ülnök, dr. Zempléni Kornél, dr. Jakobinyi Béla ügyvédjelölt.

I. oszt. fogalmazói állásra: Nagy Gyula dr. v. adótiszt, dr. Orosz Árpád II. oszt. fogalmazó, dr. Tiszai Zoltán II. oszt. fogalmazó, dr. Kupás Sándor számtiszt, dr. Koller József II. oszt. fogalmazó, Vitéz dr. Kiss József tb. aljegyző, dr. Csorba Antal II. oszt. fogalmazó, dr. Gottenhuber Henrik II. oszt. fogalmazó, dr. Jakobinyi Béla ügyvédjelölt, dr. Görgey Árpád.

II. osztályú fogalmazói állásra: dr. Sztankay Zoltán, dr. Nagy Gyula v. adótiszt, dr. Laczkó József tb. fogalmazó, dr. Budaházy Béla tb. fogalmazó, dr. Jakobinyi Béla, Görgey Árpád dr.

Egyéb, esetleg megüresedő állásokra: Timesák László honv. számvivő, Karsay Gusztáv forg. adóellenőr, dr. Jakobinyi Béla, Longaer István v. állami díjnok, Kerekes László, Borsay szakdíjnok.

Windischgraetz herceget megoperálják

Budapest, július 7. A frankhamistási bünper egyik elíteltje: Windischgraetz herceg, a közegészségügyi tanács javaslatára 3 hónapos beteg-szabadságot kapott, amely szabadság lejártával újabb meghosszabbították a betegszabadságot. Ez az újabb szabadság ebben a hónapban jár le. A hercegnek a haretéren szerzett baja újult ki és orvosai megállapították, hogy a herceget meg kell operálni. Közben elhalasztották az operációt, mert a szanatóriumi pihenés és ápolás alatt a herceg baja enyhült. Utóbbi időben azonban Windischgraetz állapotát annyira súlyosbodott, hogy az operáció halaszthatatlanná vált és orvosai most úgy döntöttek, hogy tovább nem várnak. Ennek következtében *Verebély Tibor a jövő héten megoperálja Windischgraetz herceget.*

Evező és tornaingek, harisnyák, zoknik
Márton Gyula és Fiánál

Még kitartanak

Mint minden évben, úgy most is megérkezett. Ha én még nem mehetek, eljön ő. Eljön, hogy hirt hozzon hazulról. Elhozza azokat, amiket még meg nem irhat. Pedig ilyen nagyon sok van... — Lassan, óvatosan, csöppenkiut adogatja be, nehogy a hatása nagyobb fájdalmat okozzon. Így is, mint a lassan öltő méreg: tépi, marcangolja lekemet s könnypatak özönc önti el halovány arcomat...

Istenem, de nagyon megöregedtem! — Az egykori délceg táblabíróból aggastyán néz felém. Szép, magas termete megroppant, redős homloka mögött öszfürtök koronája terül el s tiszta kék szeme egykori fényéből csak félnék, révedező sugarak lobbannak föl, mely élénken árulja el azt az irtózatot vihárt, amely agyongyötört lelkében szüntelen háborog...

Lassan, méltóságteljesen beszélni kezd.

...Nehezen várta az időt, hogy eljöhessen. Csak szüntelen számlálta a napokat, amelyek csigalassúsággal váltották föl egymást. Már ugylátszott, sohase lesz végel... S mikor eljött, remegő izgalom majd beteggő tette. De fölfrissült, újjá született, amikor messziről meglátta a magyar határt. Valami eső dőlő érzés lett urrá fölötte, a melynek minden atomja heves mozgásba hozta ellankadt véréit. Az első magyar katona, az elterülő vetések zöldje, a fáradt kutyáinak nyikorgó zörgése, a dolgos emberek szapora lépése, a misztikus esőnd fenséges nyugalma, az estharang csengő nevetése: mind-mind magukkal ragadták és mély álomba ringatták...

Most én kerülök sorra. Engem kérdez, faggat. Híreket, jó híreket vár. Nyolc éve szüntelen ezt teszi. Hogy ő megnyugodjon, szépeket mesél: tündér palotákról, magyar diességéről, régi vitézségről s a közellevő szent magyar jövőről. Mikor erről van szó, amikor ezt hallja: megnyugodik lelke, lángra lobban szive s örömkönyvek árja fakad föl szeméből.

Sokat beszélgetünk. A késő éjszaka sötét leple szakadozni kezdett, amikor nyugovóra térünk. Hagytunk valamit másnapra is, hogy kezdjük újra ott, ahol ma elkezdünk.

...Mint idegen állampolgárnak, jelentkeznie kellett. Elment a felesége. — Bár ne engedtem volna, mert egy csalódással kevesebb éri őket. Az amugyis érzékeny, agyonhajszolt lélek megtorpant, amikor a bejelentő hivatal egyik tisztviselője csaknem oláh-modorral bánt el vele. Még az úrlapok kitöltéséhez szükséges írószerszámokat is csak nagy rimánkodásra bocsájtotta rendelkezésére. S mikor az úrlap egyik rovata üresen maradt, kegyetlen göggel dobta vissza azt. Ha „Péter-bácsi“ nem szánja meg szegény sógornőmet, talán még mindig írnia kellene.

Óriási áldozatok árán eljönnek ide, mert nagyon vágyanak közénk. Eljönnek, hogy újabb erőt merítsenek a további nehéz küzdelemre, mert még mindig kitartanak. Így, ilyen eljárással bajosan találják meg azt, amit keresnek. — Erősen hiszünk, hogy ez csak egyszer történt meg és soha többé megismét-

lődni nem fog. Ennyivel tartozunk önmagunknak, de tartozunk ennek a szegény Csonkaországnak, mely minden szegénysége, nyomora mellett nyugodt, zaklatás nélküli biztos életet és kenyeret ad.

Ha meg valakinek igen szűk a Trianon-szabta magyar határ: menjen, próbáljon szerencsét a fölfu-

valkodott béka-módjára megnagyobbodott, magyar földdel hizlalt szomszéd „kulturállamok“ területére, majd meglátja, hogy meg fogja tudni becsülni azt a kicsit is, amit e szegény Csonkaország nyújt.

Kovács József,
all. isk. igazgató.

A szovjet tömeggyilkolása

Ujabb negyven kivégzés Oroszországban

Moszkva, július 7. A szovjet lapjai közlik, hogy a G. P. U. rendkívüli törvényszéke északi Kaukázusban, Gubka faluban, szovjetellenes forradalmárok felett ítélkezett. Negyven vádlottat halálra ítélték és kivégezték. — Taskendben a szovjetek

törvényszéke halálra ítélte Heyden gróf, volt cári testőrkapitányt, akitől kiderült, hogy álnév alatt furakodott be a kommunista pártba, de a nép közt a kommunista uralom ellen agitált.

A román-magyar vitás kérdés az angol parlament előtt

London, július 7. Az alsóház mai ülésén sir Róbert Gower azt a kérdést terjesztette elő, vajon van-e kilátás arra, hogy a magyar-román vitás kérdésben, amely most a népszövetség előtt fekszik, jelentést terjeszteni-e elő a tanács legközelebbi ülészakán s ha nem, mi az oka a késedelemnek és ha a jelentés előterjesztése nehézségekbe ütközik, milyen lépést fognak tenni, hogy az ügyet haladéktalanul az állandó nemzetközi bíróság elé vi-

gyék. A külügyi államtitkár a kérdésre válaszulva kijelentette, hogy a Chamberlain elnöklete alatt álló bizottság szükségesnek vélte, hogy további haladékat adjanak mindkét fél képviselőjének, hogy kormányukat megkérdézzék és ezért a kérdés szeptemberig való elnapolását tanácsolták. Ildomtalan, sőt lehetetlen volna megmondania, hogy mit fog tartalmazni valószínűleg ez a jelentés.

Erdekes indítvány a drágaság leküzdésére a főváros közgyűlésén

Budapest, július 7. A fővárosi közgyűlés ma délután 5 óra után nyitotta meg Sípőcz Jenő polgármester. Napirend előtt Polónyi Dezső szólalt fel, aki a mindinkább elhatalmasodó drágaság kérdését tette szövé. A hatóságnak központi szerveket kellene létesíteni, amely a termelőktől a

vidéken összevásárolná az élelmiszereket s gondoskodna azoknak a fővárosba való szállításáról és itt megfelelő áron és megfelelő céljából tovább adná a kereskedőknek. Ezután folytatották az üzemi kérdés tegnap félbeszakított vitáját.

Negyven holttest roncsai a borzalmas német vasuti katasztrófa halálvölgyében

A szerencsétlenséget előidéző patak fákat házakat sodort magával

Budapestről jelentik: Borzalmas részleteket jelentenek arról a vasuti szerencsétlenségről, amelyet Németországban a napok óta tartó, nagy esőzés okozott. A Harz-hegységben: Hasserode és Schierke között, ahol a pálya a meredek, lejtős töltésen halad, a 35-ös számú személyvonat gőzmozdonya, podgyászkoecija és első személykoecija tegnap este fél 7 órakor kisiklott és több méter magasságból a töltésről a szakadékba zuhant. A vonat többi koeciját csak az a szerencsés véletlen mentette meg a katasztrófától, hogy elszakadt a kapeszó-lánc az első és második személykoeci között s így a lezuhanó koecik nem ragadhatták magukkal a szerelvény többi részét.

A hegyszakadékban a lezuhanó mozdony és koecik pozdorjává törték. A sínkiből ki nem ugrott koecij utasai elő megrendülő látvány tárult, amikor a pályatestnek vizalá-

mosás által megrongált részén szerencsésen áthaladva, letekintettek az egymásra torlódozt kocsironcsokra, agyonzuzott és sebesült utifarsaikra, akiket a szakadék megközelíthetlensége miatt nem tudtak segíteni.

Rettenetes pánik fogta el a megmenekült utasokat, amely csak akkor szűnt meg, amikor a legközelebb levő városból segédmozdony érkezett. Fáklyafény mellett, egész éjjel dolgoztak a szerencsétlenül jártaknak a kocsironcsok alól való kiszabadításán és reggelre már megállapították, hogy a vonat egész személyzete és több utas, összesen mintegy negyvenen, áldozatul estek a pálya rongálódása következtében elő állott katasztrófának és sok utas sérülése olyan súlyos, hogy aligha menthető meg az életnek.

A hatósági vizsgálatot nagyon megnéhezíti az, hogy a két napos felhőszakadás után még mindig zu-

hog az eső, amely a völgykatlanban levő patakokat folyóvá duzzasztotta. Ebbe a Holzemme nevű jelentéktelen patakocskába zuhant a mozdony s a két vasuti kocsit és a megáradt patak vizéből huzták ki a halálra zuzódott, vagy megfuladt négy vasuti alkalmazottnak, továbbá három utasnak, két fiatal nőnek és egy fiatal embernek holttestét.

A Holzemme patak fája ma is kidöntött fákat, gerendákat és a szomszédos, víz alá került tanyáknak különböző felszerelését sodorja magával.

A vasuti katasztrófa után közvetlenül beszakadt az a vasuti hid is, a melyen néhány perccel előtt átröbögött a személyvonat. Ha a hid véletlenül a vonat alatt szakad le, akkor a szerencsétlenség még borzalmasabb arányokat öltött volna.

Gazdasági tanácsadó

Miként érünk el jövőre kétszer olyan termést, mint az idén volt.

A kisgazda terméseredménye alacsonyágának egyik főoka az, hogy szűkös viszonyai folytán kevés állatot tart és kevés trágyát termel.

Földjeit nagyon sokszor csak 6-8 évenként trágyázza. A trágyatermelést felfokozni nagyon nehéz, már csak azért is, mert a birtok takarmánytermelése is nagyon alacsony. A műtrágyák segítségével azonban e bajon nagyon könnyen lehet segíteni, mert ezekkel megadhatjuk a talajnak azt a táplálóanyag mennyiségét, amelyre a növénynek nagy termésre céljából szükségük van. Holdanként 150 kg szuperfoszfát és 50-100 kg. mézsnitrogénnel annyi táplálóanyag jut a talajba, amennyi 40-100 százalékkal is emelni fogja a termést, s hasznosítottá fogja tenni az olyan gazdaságot is amely eddig hasznot nem hajtott. A mézsnitrogént a vetés előtt 8-10 nappal kell kiszórni és befogatosolni, a szuperfoszfátot pedig közvetlenül a vetés előtt. Az így trágyázott talajban a mag csirázása egyenletesebben és erőteljesebben indul meg, a növény mélyen ereszi gyökereit, a szárazság nem bántja olyan nagyon, a rozsdának és megdőlésnek jobban ellenáll, nagy és telt kalászatokat fejleszt, néhány nappal hamarabb érik s így a megszorulásnak nincs annyira kitéve. E műtrágyázás terméscsökötő hatása két évre tart.

MUSSOLINI MERÉNYLŐINEK BÜNTETÉSE

Róma, július 7. Stefani: Az államvédelmi külön bíróság ma tárgyalta Zanuttini Hektor volt civilalei bankigazgató bünpörét. Zanuttinit azzal vádolják, hogy bünrészes a Zanniboni által Mussolini ellen tervezett merényletben, továbbá azzal, hogy 10 ezer lírát ígért a merénylőnek siker esetére. Fegyveres hatalom ellen elkövetett vétséggel és az állam ellen irányuló lázítással vádolták s ezért 8 évi és 2 hónapi súlyos börtönrre, 3 évi rendőri felügyeletre ítélték, polgári jogaitól örökre megfosztották.

Evező és tornaingek, harisnyák, zoknik
Márton Gyula és Fiánál

Rammingen hölgytödrász
Varga ucca 1.
Henné hajfestő specialista
Diploma Paris 1926.

A NAP HIREI

Elindultak a debreceni gyermek Balaton- zamárdiba

A debreceni Stefánia Szövetség Balaton gyermeküdültetési akciója során a gyermekek első csoportja a ma reggeli gyorsal indult el külön kocsiban Balatonzamárdiba. Kedves látvány volt a pályaudvaron szülőik kíséretében megjelent sok gyermek, akik a szövetség egyik orvosának, három védőnek és a védőnők főnök-jének kíséretében indultak utnak. A szövetség 4 hetes turnusokban nyaraltat zamárdii üdülőtelepén 40-40 gyermeket. A második, augusztus hónapban kezdődő turnusra már folynak a jelentkezések.

A Szent Erzsébet Nőegylet nagy népiünnepélye

Vasárnap délután 3 órakor kezdődik a Polgári Lövölde melletti tisztáson

Vasárnap délután rendezte a Szent Erzsébet Nőegylet hagyományos nagy nyári népiünnepélyét a Nagyerdőn. A közönség kedves és kellemes szórakoztatására nagy gondot fordít a figyelmes rendezőség, éppen ezért a mostani mulatságra igen ötletes újdonságról gondoskodtak, amennyiben egy valószínűs arató ünnepséget mutatnak be táncokkal, köszöntőkkel és ünnepélyes felvonulással. Lesz névszerencsejáték, jóslás, különféle sátrak, makkettes csárda, cukrászda, buffet, kellemes hűsítő italok: bor és sör, málnaszörp. — A tánckedvelő ifjúságnak lesz alkalma ki táncolni magát, mert igen jóhírű zenekar szolgáltatja délután 3 órától éjjel 12 óráig a talpalát valót. Külön érdekessége lesz a népiünnepélynek, hogy a rendezőség számol a körülményekkel, hogy nincs mindenkinek módjában korán délután kimenni, éppen ezért az arató ünnepélyt este 8 óráig minden órában megismétlik. Lesz poznamászás, azonkívül egy nagyon érdekes tréfas szám, a liba-hajtás. Éjjel külön villanyos kocsik állnak a hazautazó közönség rendelkezésére.

Egyben felkéri a rendezőség azokat a tagokat, akik szívesek voltak az ünnepély céljaira természetbeni adományokat felajánlani, hogy azokat vasárnap délelőtt 9-1 óra között a Mansz. helyiségében (Széchenyi-u. 1.), vagy délelőtt 10 órától az ünnepély színhelyére szíveskedjenek küldeni. — A névszerencsejátékhoz szükséges dolgok szombat délelőtt a Mansz. helyiségébe küldendők.

Kijelölik a központi egyetem épületének pontos helyét. Az államépítészeti hivatal, a központi egyetemi épület pontos helyének végleges kijelölése végett szombaton délután helyszíni szemlét tart. A szemlén képviselve lesz a műszaki ügyosztály is.

Hangverseny a Nagyerdei Vigadóban. A katonazenekar távollétében minden kedd, csütörtök és szombat este felkélenc órai kezdettel az Egyetértés zenekara hangversenyez. kedvező időben.

Serényi Arpád klinikai gondnok szabadlábrahelyezését elrendelte a Tábla

Megírtuk tegnap számunkban hogy a klinikai panamak ügyében letartóztatásban lévő Serényi Arpád gondnoki hiv. ellenőr a kir. ítélőtáblához felfolyamodást adott be a vizsgálóbíró letartóztatási végzése ellen.

Az ítélőtábla tegnap foglalkozott Serényi Arpád felfolyamodásával, végül is hosszabb tanácskozás után elrendelte Serényinek kaució nélkül való szabadlábra-

helyezését.

Serényit a Tábla döntése alapján azonnal szabadlábrahelyezték.

Amint értesülünk, a Budapestben letartóztatásban lévő Simonyi M. Károly, aki ellen dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbírói elnök hozott letartóztatási végzést, szintén felfolyamodással él, amellyel első fokozatban a debreceni törvényszék fog foglalkozni.

Feltételesen szabadlábra helyezték a „masszírozó” téglási javasasszonyt

Beszámoltunk arról a halálos masszírozásról, melynek áldozata Czégény Zsuzsanna, 7 hónapos téglási kis leány volt, akinek halálát Papp Sándorné téglási javasasszonynak tulajdonítják.

Tegnap exhumálták a kis leányka holt testét, azonban a boncolás nem járt eredménnyel, mert a kis holttest már oszlásnak indult.

Dr. Preineszberger vizsgálóbírói elnök a boncolás megejtése után kihallgatta a téglási esendőség őrizetében lévő Papp Zsuzsannát. A javasasszony azzal védekezett, hogy ő

már 17 éves korában ápolónő volt a nagykallói elmeegógyintézetben, ahol teljes kiképzést nyert.

Beismerte azt is, hogy tényleg megmasszírozta a kis leányt, mivel ő úgy tudja, hogy gyomorvántalmánál a gyomor kicsuszik tengelyéből, ezért tartotta szükségesnek a dörzsölést.

A vizsgálóbírói elnök feltételesen szabadlábra helyezte Papp Sándornét, azonban kihirdette előtte, — egy gondatlanságból okozott emberölés címén indul meg ellene eljárás.

Ma nagy hangverseny. Az Egyetértés zenekarának hangversenye a VÁROSHÁZ VENDÉGLÖBÉN. Pénteken este rossz, vagy jó idő esetén is megtartatik. Belépődíj nincs. Kétüni sörök, fajborok, vacsora különlegességek. Nagy halastély a Márkus Jenő városház épületében levő vendéglőjében.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonok, ismerősök, jóbarátok, nemkülömben tisztviselő társai, ki felejtethetetlen, egyetlen jó Gézánk temetésén, részvétükkel, vigasztaló szavaikkal, mely fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is halás köszönetünket. — Debrecen, 1927. évi július hó 7. — A gyászoló család.

Izr. istentisztelet a Deák Ferenc uccai templomban. Bálák szombaton: Péntek este félnyolc órakor, szombaton reggel Haskomo 7. Muszaf-ima félnyolc órakor. — A Kápolnási uccai templomban szombaton reggel egyenyed 8 órakor, délután 5 órakor a Mincho-ima keretében biblia előadást tart Billitzer Jónás. Hétköznapokon, mindkét templomban reggel félhét és este háromnegyed 8 órakor. — Az elnökség.

Időjárás: Meleg és inkább száraz idő várható, helyi zivatarokkal.

A vak ember nekiment az ügyajtónak. Haga Lajos, Késes ucca 10. szám alatt lakó vak ember, tegnap délelőtt nekiment az egyik Wesselényi téri vendéglő ügyajtójának. Arcán és kezén súlyos sebeket szenvedett.

A Homokkerti ref. Olvasóegylet, július hó 10-én, vasárnap este 8 órai kezdettel, összes helyiségeiben családias jellegű műsoros estélyt rendez. Az estélyen a műsor egész tartama alatt, a Máv. szintjászó társulat tagjai fogják a közönséget szórakoztatni. Belépési díj nincs. Műsormegváltás 40 fillér. Hűsítő italokról és hideg ételekről a vezetőség gondoskodik. Az estély műsora a következő: 1. Nyitány, játsza a műkedvelő zenekar. 2. Prölög. Sidó Gézáttól. Előadja Földes Lajos. 3. Énekel Ferkó Jucika. 4. Feri meghalt. Kacagató bohózat egyfelvonásban. Szerleplők Ferkó Bözsi. Kovács Margit. Ferkó Gyula és Gömöri Bandi. 5. Szavaltat. Előadja Horog Laci. 6. Hegedű szóló előadja Gömöri Bandi. 7. Szavaltat. A kásoni fiú. Előadja Földes Lajos. 8. Magyar dalok. Előadja Szabó Sándor. 9. A beteg. Vigjáték egy felvonásban. Szerleplők Ferkó Jucika, Ferkó Bözsi, Kovács Gyula, Ferkó Gyula és Gömöri Bandi. — Az énekszámokat kíséri: Gömöri Bandi.

Átkisérték a notorius biciklikiköleszönt az ügyészség fogházába. Beszámoltunk arról az értékes fogásról, melyet a debreceni rendőrség tett, amikor is letartóztatta Dobai Károly 24 éves fiatalembert, aki valószínűleg specialitásával nőtte ki magát a biciklikiköleszés, illetve tolvajlás terén. A fiatalember, aki bevalotta a sorozatos bicikli tolvajlásait, tegnap átkisérték az ügyészség fogházába, ahol család és sikkasztás címén indul meg ellene az eljárás.

Vasárnap, folyó hó 10-én, Vasutas pályán

Nemzetközi I. liga mérkőzés 6 órakor

Wiener Sport Club --- Bocskay FC

Előmérkőzés

Budapest Vasutas --- Debr. Vas. Sp. Club

Jegyek elővételben olcsóbbak, válthatók Tolnai Dániel Piac uccai cípiületében.

Meghalt a légycipéstől

Csongrádi János, Tasziló-majori lakos, aratás közben megcsúszott egy légy. Csongrádi felkaparta a csipés helyét, amitől vérmérgezést kapott. — Súlyos állapotban szállították be a zalaegerszegi kórházba, ahol nagy kínok között meghalt.

Uzsora vádja alól felmentett bankigazgató

Varga Antal a biharnagy bajomi járási Takarékpénztár igazgatója, 1921. évben 24 mázsa búzát kölcsönadott Vesszős Lajos gazdálkodónak, olyan feltétellel, hogy csak 20 mázsat ad át és egy év múlva 39 mázsat kell megfizetni. Mikor azonban fizetésre került a sor, Vesszős uszoraért feljelentette Vargát.

Az igazgató bűnyegét tegnap tárgyalta a debreceni törvényszék Balogh-tanácsa. A vádlott komplikált számításokat mutatott elő, amelyből kitűnt, — hogy leszámoláskor csak 28 mázsa búzát kellett volna az adósnak megfizetni.

A károsult előadta, hogy ő azért sokalta a fizetendő buza mennyiségét, — mert azt hitte, hogy festvére már öt mázsa búzát megfizetett. A tárgyaláson azonban kiderült, hogy ő még nem fizetett. Különben is őt a fizetéssel anyagi lönkre menés nem fenyegette.

A törvényszék ezek alapján Varga Antalt az uszora vádja alól felmentette. A felmentő ítéletet az ügyész megfellebbezte.

Orvosi hír. Dr. Göndör Arnold fogorvos rendelését újból megkezdte Széchenyi utca 1b.

Vizsgálat indul a Demke körüli építkezés halálos szerencsétlensége ügyében. Megírtuk tegnap számunkban, hogy meghalt Szatmári István, állványozó munkás, aki két hét tel ez előtt zuhant le egy 12 méter magas állványról a DEMKE körüli, városi építkezésnél. Mivel a vizsgálóbírói gondatlanságot lát fenforogni, elrendelte a vizsgálatot, hogy mi okozta Szatmári István halálos zuhanását.

Tolvaj leányt fogott a rendőrség. Feljelentés folytán a debreceni rendőrség, keresett egy Baranyi Margit nevű szobaleányt, aki miután betegesen feküdt a klinikán meglopott egyik szobatársnőjének a holmiját. — Tegnap csavargáson ért egy leányt akiről kiderült, hogy ő a keresett Baranyi Margit. Sőt még az is kiderült, — hogy egy másik eljárás is volt Baranyi Margit ellen, melynek ítéletét feltételesen felfüggesztették. Most ezt a bűntettét is ki kell töltenie Baranyi Margitnak, aki a rendőrség őrizetében maradt.

Cipész és szabómesterek figyelmébe. Debrecen sz. kir. város pályázatot hirdet 75 pár gyermekcipő és 75 darab ruha elkészítésre. A pályázatok, folyó hó 23-ig kell beadni a tanács VI-ik rendszeti ügyosztályhoz. A pályázati feltételeket az érdekeltek megtekinthetik a kamaránál.

A Madárvédelmi Egyesület kirándulása. A Madárvédelmi Egyesület folyó hó 10-én, vasárnap délután kirándulást tart a Nagyerőre és a Háiápra. Indulás 12 órakor, a nagyállomásról, hazakerkezés este 9 órakor. Találkozás fél tízenként 3 órakor a nagyállomáson. A kirándulás célja az erdő, madár és növényvilágának, különösen a madáréneke tanulmányozása és megismerése. Vezetők dr. Nagy Jenő és Tikos Béla erdőmérnök. Enni és inni való ki-ki magával hoz. Az egyesület szívesen lát mindenkit, aki a természet szépségeiben gyönyörködést talál.

Nyolc milliót kapott Hinderlich a debreceni ugrásért

Most utaztak el a debreceni repülónap pilótái. Heidt és montörje biplánjukon. Hefty és Kaszala a műegyetemi sportrepülőgépeiken hagyták el Debrecent.

Hinderlich, az ejtőernyő ugró egyszerűen csak vonaton utazott el. Egyébként most derült ki, hogy a vakmerő német 640 pengőt, vagyis 8 milliót kapott debreceni ugrásáért. Tekintve azt, hogy nem habra, hanem életre ment a játék, ez a tiszteletdíj nem is olyan magas.

Amint hírlik, a debreceni repülőnap bevételé meghaladta a 200 millió koronát.

Minden italmérőnek pontosan be kell tartani a börtörvény rendelkezéseit

A rendőrségnek tudomására jutott, hogy a korlátolt italmérők nem tartják be pontosan a börtörvény rendelkezéseinek főleg ama részét, amely a börtörvény kifüggesztését és a börtortályok mejelölését írja elő.

A rendőrség éppen ezért figyelmezteti az italkimérőket, hogy a törvény rendelkezéseit pontosan tartják be, annál is inkább, mert ezt a jövőben szigorúan fogják ellenőrizni.

Vidékiek és idegenek figyelmébe! A „Debreceni Kalauz” 180 oldalon, 40 képből ismerteti Debrecen város multját, jelenét, történelmi nevezetességeit és látványait. Külön fejezet a Hortobágypusztáról képeket. — A könyv-ára részletes térképpel együtt mindössze két pengő. Kapható könyvkereskedésben és lapunk kiadóhivatalában is József kir. uccán ucca 1. szám alatt.

Három baleset. Debreceni József asztalos, a Blattner cég fűrészfűzőjén dolgozott tegnap. A fűrészfűzőjén erősen belehasított. A mentők fészesítették segélyben. — Szabó József Mű. műhelyi esztergályos tanoncnak a balkeze beleszorult az esztergapadba. Súlyos zúzódásokat szenvedett. — Pap József gőzfűrészgári munkás jobbkezére rágurult egy hordó. Erős zúzódást szenvedett.

Lezuhant a teherautóról. Molnár János napszámos tegnap délután lezuhant a Frenkel Lipót cég tulajdonát képező teherautóról. A fején sérül meg könnyebben.

Gyermekdarab előadására kéri a színházat. Vitéz Garamszeghy Sándor, a Nemzeti színház művésze, mint a népjóléti miniszter megbízottja, a városhoz fordult, hogy július 30-án, a Nemzeti színház művészei, egy gyermekdarabot akarnak a színházban előadni. Több kérés kapcsán kéri a Csokonai színház átengedését ingyen világitást, rőpcedulák nyomását eljárását a rendőrségtől, a sajtó tájékoztatását és végül 24 művész ellátásáról való gondoskodást. A tanács egy határozott, hogy ha befejezik a festést, akkor átengedi a színházat. — Egyébként azonban nem teljesítheti a színház kérését.

HELIOSAN napkenőcs

Egyetlenesen barnít, megvéd a nap-egésztől, széndóltól, szunyókás-péptől. **Strandolón-k, kirándulók-nak nélkülözhetetlen!** Kapható minden szaküzletben.

Három évi fegyházzól másfél évi börtönre szállította le a debreceni tábla a mnrénylő iskolaszolga büntetését

Kakuk Károly a Varga uccai revolveres merénylet a látta előtt

Alig egy éve annak a véres merényletnek, melyet Kakuk Károly iskolaszolga követett el özvegy Simon Istvánné házmesternő ellen. Az egész ügyet az tette különösen érdekessé, hogy nem lehetett kideríteni, hogy a merénylet indító oka szerelem volt-e vagy pedig kenyerigység? Az előzményeket a következőkben adjuk:

Kakuk Károly 38 évvel ezelőtt Temesrévén született. Részt vett a világháborúban; páncélauton járta a frontot és több kitüntetését szerzett. A háború után Iglón telepedett le. Itt került először összeütközésbe a törvénnyel: a járásbírósg egy verekedési esetből kifolyólag egy hónapra fogházra ítélte.

A forradalmak után Debrecenbe költözött. Itt halt meg első felesége is, árva hagyva két leányát. Hosszas keresés után végre kapott állást: Piribauer Ferenc, a Varga utcai római kath. elemi iskola igazgatója 1925 januárjában megfogadta az iskola szolgájaként. Ebbeli minőségében kapott az iskola pincéjében lakást, világitást és 700.000 korona haví fizetést. Ezzel szemben takarítania kellett az iskolát.

Az igazgató azonban nem volt megelégedve az új szolgálattal és megfogadta mellé Simon Istvánnét, kinek az épület emeletén levő polgári iskolát kellett takarítani. Megkapta az asszony Kakuk lakását, minnek folytán ennek át kellett költöznie Simonnének sokkal kényelmesebb — Szent Anna utca 19. szám alatti lakásába és ettől kezdve fizetése már csak 300.000 korona volt.

Közben Kakuk megnősült. Elvett egy özvegy asszonyt, aki szintén két gyermeket hozott a háztartásba. A férj azonban nagyon el volt keseredve, hogy lakása rossz, hogy fizetése lecsökkent és Simonné okolta mindezért. Szentül meg volt győződve, hogy a házmesternő áskálódik ellene Piribauer igazgatónál.

Érdekes, hogy a gyűlölet mellett a nős iskolaszolga állandóan szerelmi ajánlatokat ostromolta a már nem éppen fiatal Simonnének, aki azonban nem reagált Kakuk ömlengésére. — Egy ízben leléssel fenyegette meg az asszonyt, mire ennek leánya feljelentette a rendőrségen.

A tárgyalásra október első napjában kapta meg Kakuk az idézést. Ekkor már nagyon el volt keseredve Simonné ellen. Hozzájárult ehhez, hogy október 10-én eltűnt a vizkules. Megtudta, hogy a házmesternő nyújtotta be a dolgot az igazgatónak,

hogy ő tüntette el a kulcsot.

Délben magához vette a revolvert, felment a padlásra és ott megöltötte. Aztán lefeküdt és elaludt. Azt álmodta, hogy megint az asszony üldözi. Öt óraker felébredt. Elhatározta, hogy nem megy el hazulról, hanem az idézés, meg a vizkules miatt kérdőre vonja Simonnének.

Meghuzódott az iskola kapuja alatt és várt. Hat óra után jött Simonné, Erzsébet és Margit nevű leányaival. Elemér fiával és Margit vőlegényével. Először a két leány utánuk nevetgélve az asszony. Kakuk szó nélkül előrántotta a revolvert és kétszer az asszonyra lött.

Rögtön a lövések után a két fiatal ömber ráugrott a szolgára és ártalmatlanná tették. Atadták a rendőrségnek, mely ayomban letartóztatta. Az asszony sérülései három hét alatt gyógyultak meg.

A debreceni törvényszék ez év tavaszán tárgyalta a szenzációs bűnet. A törvényszéki orvos-szakértők megállapították, hogy a vádlott testileg, szellemileg degenerált ember és a bíróság ezt enyhítő körülménynek tudva be, Kakuk Károlyt szándékos emberölés kísérletéért három és fél évi fegyházzra ítélte.

Felebezés folytán a debreceni kir. ítélőtábla elé került a bűnyű, a mellyel csütörtökön délelőtt foglalkozott a tábla Olchváry Zoltán táblai elnök elnöklése alatt működő szűnési büntető felebbviteli tanácsa.

Az elsőfoku bíróság ítéletének ismeretése után Hangel Károly főügyész kérte az elsőfoku bíróság büntetésének helybenhagyását, míg Szélessy Dezső ügyvéd az enyhítő körülményeket sorakoztatta fel és a büntetés csökkentését kérte.

A kir. ítélőtábla az elsőfoku bíróság ítéletét a büntetés nagyságára vonatkozólag megsemmisítette s Kakuk büntetését leszállította. Büntetését egy évi és hat hónap börtönben állapította meg. A büntetésből előzetes fogságával hét hónapot vett kitöltöttnek a bíróság.

A bíróság bizonyítottan vette, miszerint Kakukot Simonné miatt anyagi hátrány érte s e miatt volt ingerült és felindult.

Ugy a főügyész, mint a védő és Kakuk megnyugodtak az ítéletben: így az jogerőssé vált.

Az elnök az ítélet kihirdetése után figyelmeztette Kakukot, hogy térjen magához javuljon meg, amit a töredelmes megbánást tanúsító Kakuk — akit szuronyos börtönre vezetett fel a táblai tárgyalásra — meg is fogadott.

Csak egy mosolyt

AZ ORVOSNÁL

— Nos, doktor ur! Mit gondolt?
— Ez reuma!
— Lehetetlen!
— Mit esodálkozik ezen? Ez a korral jár.
— Ugyan kérem... Bolondság! A másik lábam épp olyan idős, még se fáj...

ÖRÖMHIR

Egy hölgy meséli a barátjének:

— Örömhirt mondog nekem... Pali eljegyzett!

— Ez nem lep meg. Amikor én kikosaraztam, mindjárt mondta, hogy meglátom, még valami bolondot fog elkövetni.

A KÖVETKEZMÉNY

Bíró: Tudja ön, hogy milyen komoly dolog az eskü?

Tanu: Tessék?

Bíró: Tudja, hogy mire kell megesküdni?

Tanu: Arra, hogy az igazságot mondjam.

Bíró: És tudja, hogy mi lehet a következménye, ha hamisan esküszik?

Tanu: Igen. Megnyerjük a pört.

— **Agyvérzést kapott és meghalt.** Tegnap délután 5 óraker Szikszay János, Honvéd ucca 97. szám alatt lakó, 46 éves fésűmester lakásán agyvérzés következtében összeesett. A kárkérző mentők már csak a beállott halált tudták konstatálni.

— **Gyereket gázolt a szekér.** Tegnap délelőtt telefon értesítést kaptak a mentők, hogy a Pásti ucca 10. számú ház előtt, elütött a szekér, egy gyereket. Mire a mentők kérkeztek, már nem találtak senkit. A járókelők bemondása szerint fényleg történt elgázolás, de a könnyen megsérült kisgyereket, hozzátartozói elvitték.

— **Borralaló után nem kell adót fizetni.** Egy főpincér panaszára a közgazgatási bíróság ma érdekes határozatot hozott. A pénzügyi hatóság egy főpincért, borralaló jövedelme után megadóztatott. A közgazgatási bíróságnál a főpincér azt vitatta, hogy a borralaló voltaképpen szolgálati illetménynek kiegészítő része s mivel összes szolgálati illetménye a 2400 aranykoronán alul marad, jövedelem adóval egyáltalán nem is adózhat meg. A közgazgatási bíróság a kifogást alaposnak találta és a főpincért a jövedelem adó alól felmentette. Az ítélet megokolása utal arra, hogy a pincér borralalója csakugyan a szolgálati viszonyból származó jövedelem és mert a panaszos összes jövedelme nem éri el a 2400 aranykoronát, jövedelmi adóval egyáltalán nem terhelhető meg.

— **Élve égettek el két néger.** A Missisipi vidékén, Louisvillében történt hogy nemrégiben egy fűrészmalom igazgatóját, egy fehér embert, halva találtak. Két néger gyanúsítottak a gyilkossággal. A rendőrség elfogta őket és átakarta kísérni a szomszéd városba, ahol a bíróság elé kellett volna állaniuk. A fehérek meglátták a két láncravert néger a rendőrök között és futótűzként terjedt el a hír: itt meunek a malomigazgató gyilkosai. A tömeg útni kezdte őket. Az egyik arculütötte a megkötözött foglyot, majd rugni hajszolni kezdték őket. A rendőrök, kik a védelmükre siettek, félrenyomták. — Mikor aztán az első csep vér megjelent az egyik néger arcán, végleg megdühödött a tömeg. Petroleumot szereztek és beleáztatták a négernek ruháit, aztán az utmutató tábla facéljébe kötötték és kétségbeesett jajveszékülésük közben meggyújtották őket.

HOTEL AUGUST ABBAZIA

Strandfürdő

ITALIA

Curpark

Központi fekvés, hajóállomás tőszomszédságában. Magyar tulajdonos, magyar személyzet, magyar konyha.

SÖR KABARE

Megnyitő 1927 június 16. csütörtök
Debrecen, Hunyadi-u. 1. sz.
„Gazdag” étterem-kerthelyiség
Szenzációs 2 1/2 órás kacagató műsor.

Minden héten kétszer új műsor.

Elsőrangú konyha. Nagyszerű italok. A kerthelyiségben a nagyszerű „Beton” parketten az uralomosság táncol zárórág. Elsőrangú családi szórakozóhely. A város szívében. Kezdeté este 9 óraker. Nagyszerű zene. Szíves pártfogást kér. **Gazdag József** vendéglős.

Gyászrovat

HALMAGYI SAMUELNE
MEGHALT

Halmagyi Samuelné, ismert debreceni nagykereskedő neje csütörtökön este 63 éves korában meghalt. Az elhunyt uriaszony halálát kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése előreláthatólag pénteken délután fog megtörténni. Halmagyi Samuelné halála széles körben kelt részvétet.

NAGY IDŐK TANUJA

Raggambi Fluck Gusztáv, m. kir. kormányfőtanácsos, a vaskorona-rend lovagja, ny. m. kir. pénzügyigazgató, 1848-49-es honvéd huszáronkéntes, folyó hó 6-án, 95 éves korában, Irsán meghalt. Temetése 8-án, délután 5 órakor lesz, az irsai temetőben. Az elhunyt nagy és kiterjedt rokonság gyászolja.

Végh Kálmán államtitkár Debrecenben. Csütörtök délelőtt Budapestről Debrecenbe érkezett Végh Kálmán hadügyminiszeri államtitkár. A város illusztris vendége Magoss György dr. társaságában töltött el néhány órát és megbeszélte a Debrecenben rendezendő országos céllövész-verseny előkészítését.

Leégett buza-termés. Szarvasról jelentik: Az aratómunkások gondatlanságából Csabacsüd határában a lábbonálló buza-termés egy eldobott égő gyufaszálról meggyuladt. A tűz továbbterjedését csak úgy tudták megakadályozni, hogy köröskörül a termést hirtelen lecsökkenték és a lekaszált részt meglocsolták. A kár körülbelül hater ezer pengő, ami nem is térül meg, mert a leégett termés nem volt biztosítható.

Ködarabban akarta mellébe ütni a konyhakést. Budapestről jelentik: Tegnap délután 3 órakor a Nepszigeten járó-kelők arra lettek figyelmesek, hogy egy közebb férfi az egyik kezével hatalmas konyhakést irányít a mellének, másik kezében pedig egy nagy darab követ tart és azzal akarja a kést a mellébe ütni. A járó-kelők megakadályozták az idős férfit öngyilkossági kísérletének elkövetésében és értesítették az ügyes mentőket, akik az öngyilkosjelölti könnyű sebet beköfözték, majd átadták az orvosoknak. Itt megállapították, hogy Kreics Józsefnek hívják, 68 éves gyárimunkás, aki nyomora miatt akart ilyen különös módon meghalni.

Tíz postai műszerész tanoncot vesznek fel. A kereskedelemügyi miniszter folyó évi június hó 17-én kelt rendelkezésével a m. kir. posta központi anyagraktára és készülékjavító műhelye helyiségében tartandó 1927-28 évi műszerész tanonciskolában való felvételre 8 bentlakó és két kintlakó műszerész tanoncszámra pályázatot hirdet. A bentlakó tanoncok (csak vidékiek) a javítóműhely mellett létesített tanonek otthonban nyerne elhelyezést és ellátást és ezért egy évre 360 pengőt fizetnek, mely összeg előzetes havii részletekben esedékes. Díjmentesség, vagy díjkedvezményben a tanoncok nem részesülhetnek. Tanoncnak felvehető, aki a középiskola vagy polgári iskolának legalább négyosztályát sikerrel elvégezte, élete 16 életévét, 1927. évi szeptember hó elsőjével még nem töltötte be, és korának megfelelő kifejtett ép-testalkattal bír. A felvételt kéri folyamodvány helyegmentes és a folyamodó által sajátkezűleg irandó. A folyamodványban megemlítendő, hogy folyamodó mint bentlakó, vagy mint kint lakó kéri a felvételét. A folyamodványok legkésőbb folyó évi július hó 20-ig a m. kir. posta vezérigazgatóságához címezve a m. kir. posta központi anyagraktára és készülékjavító műhelyéhez (Budapest, IX. Gyáli-ut 20.) nyújtandók be.

A debreceni járásbírósa ismét elnapolta Csobaji Gyula rágalmazási perének tárgyalását

A vádlott édesanyját szélhűdés érte és nem jelenhetett meg

Az egész város közönsége osztatlan érdeklődéssel várta Csobaji Gyula földbirtokosnak sógora: Österreicher Oszkár ellen indított rágalmazási perének kimenetelét. — Az első tárgyalásról — amelyet a múlt hónap vége felé tartott meg a debreceni járásbírósa — annak idején részletes tudósítást közöltünk. A tegnapi tárgyaláson, amelyen három fővárosi lap tudósítója is megjelent — már csak a perbeszéd hangzottak volna el.

A tárgyalás megnyitása után dr. Freund Jenő védőügyvéd bejelentette, hogy a vádlott előző nap este már Debrecenben volt, de sürgönyt kapott, hogy édesanyját szélhűdés érte és erre visszautazott Szolnokra.

A főmagánvádló képviselője —

Autóbusz és kocsikarambolja. Székesfehérvárról jelentik: Egy autóbusz, a Vörösmatthy téren nekiment gróf Széchenyi István főispán fogatának, amelyben a főispán jószágigazgatója ült. A lovak megsebesültek. A kocsit megrongálódott, ember életben azonban szerencsére nem esett kár.

1,130,670 tagja van a fasiszta pártnak. Rómából jelentik: A fasiszta párt hivatalos lapja közli a párt taglétszámát. Eszerint a fasiszta pártnak ma 960,559 férfi és 170,081 nőtagja van.

Tizenegy ember életét mentette meg egy bátor életmentő. Szakács Béla balatonfüredi „Rex” motoros vezetője ismét csónakázót mentett meg a viharos Balatonon. Szakács ezideig 11 ember életét mentette meg.

most a bizonyítás kiegészítése tárgyában terjeszt elő indítványt. — Kéri Székely Arthurné és Kun Rózi, valamint Rác Mihály és Szabó Döme gazdasági akadémiai tanároknak tanuként való kihallgatását, a két utóbbit a vagyoni indokokra vonatkozólag.

A bíróság a kérelemnek helyt adott és a fentieket a következő tárgyalásra megidézni rendeli. — Egyben kötelezi a vádlottat, hogy orvosi bizonyítvánnyal igazolja távolmaradását, ellenkező esetben a következő tárgyalásra elővezeteti.

A legközelebbi tárgyalás időpontja — amelyen talán végre ítélet is lesz — még bizonytalan, az eddigiek szerint szeptember elején lesz megtartva.

Halálozások. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Vágó László ref. 7 napos, Teleki uca 69. — Teremi János ref. 29 éves, Vedresdüllő 58. — Teremi Sándor ref. 20 éves, Vedresdüllő 58. — Sas Irén ref. 4 napos, Pesti u. 4. — Maricsák Sándor ref. 2 hónapos, Hosszúpályi-ut 78.

Születések. Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be: Sütő Sándor Máv. üzemi segéd tiszt, fia Sándor Tibor, — Klein Zsigmond gazdasági íspán, fia László, — Teitelbaum Izrael borkereskedő, fia Lajos, Matkó Mihály cementmunkás, leány Mária, — Bokor Imre fűszerkereskedő, fia László Antal, — Kraszner Anna háztartásbeli, leány Anna, — Tóth Gyula Máv. fűkező, leány Margit.

SPORTHIREK

Nagy gólaránnyal győzött a Hungária Belgrádban

Belgrád, július 7. Nagy érdeklődés mellett folyt le a Hungária FC és a Jugoszlávia új pályáján. Az eredmény 7:1 a magyarok javára, felidő 3:0.

BSE-BEAC 3:1 (2:1)

A labdarúgó világ miatt Budapest határára kivül a Wekerle telepen bonyolították le a budapesti labdarúgó körület amateur bajnokságának döntő mérkőzését. A BSE megérdemelten győzte le a 4 tartalékkal kiállított egyetemi csapatot, amelynek különösen a védelme működött bizonytalanul.

A DUE

elnöksége és tisztikara és választmánya ma este 9 órakor a Gambinus külön termében értekezletet tart.

Három mérkőzés is lesz vasárnap Debrecenben

Hetek óta pihennek már a debreceni futbalcsapatok és így a közönség meglehetősen kiéhezett a futballsport után. Vasárnap azonban alaposan kivetheti mindenki a részét a futballból és kárpótolhatja magát az elmúlt hetek veszteségeiért.

A magyarok mindig fölényben voltak a az egyedüli gólt az utolsó percekben kapták.

A legnagyobb attrakciót a Boeckay szolgáltatja, amely Bécs egyik legjobb nevű csapatát, a Wiener Sport Clubot látja vendégül. A Sport Club debreceni vendégszereplése igen nehéz feladat elé állítja a Boeckayt, reméljük azonban, hogy sikerrel állják meg helyüket a bécsiek ellen.

Az előmérkőzés is érdekes sportot ígér, mert a DVSC játszik a KANSZ serlegért a Budapesti Vasutasok csapatával. A két jóképű csapat küzdelme érdeklődésre tarthat számot.

Vasárnap délelőttre is jut mérkőzés. Az amatőr II. osztályban most folynak a döntőmérkőzések a három alosztály győztes, a DMTE, a Püspökladányi Máv. és a Nyiregyházi ÖTSE között. A DMTE a múlt vasárnap már 3:1-re legyőzte a P. Máv. csapatát és tekintve, hogy a munkás csapat most jó formában van, vasárnap ellenfelet, a

Ny. ÖTSE-t is előreláthatólag le fogja győzni. A mérkőzés délelőtt 10 órakor lesz.

Tanácsülés a futballszövetségben

A keletmagyarországi alszövetség tanácsa tegnap tartott ülésén hatalmas munkát végzett és a legnagyobb elismerés illelt meg az alszövetség ügyvezetését, akik a meg lehetőségek nagyfokú érdektelenség közepette is mintaszerepben vezetik az alszövetség ügyeit. Az alszövetség rövidesen átköltözik a Bika bérházban bérelt új helyiségébe és így végre méltó otthonhoz jut. Ugyanott lesz a Boeckay helyisége is. Az új alapszabályok értelmében augusztusban lesz a tisztújító közgyűlés, amelyre már ki is küldték a jelölt bizottságot.

A nemzetközi törvívőverseny eredménye

Cremonai jelentés szerint a nemzetközi törvívő verseny eredménye: 1. Olaszország 3 győzelemmel, 2. Ausztria 2 győzelemmel, 3. Magyarország 1 győzelemmel és 4. Németország győzelem nélkül.

Tréning a városi uszodában

A városi tanács megengedte, hogy a városi uszodában, este 6—9-ig az egyesületek tréninget tarthassanak. A hét három napján pedig este fél 7—8 óráig vízpoló tréning lesz. A tanács a Tisza északi uszodabajnokság lebonyolítására átengedte egy napra az uszodát, a csendőrkérdési uszóverseny céljaira pedig 80 pengő értékű tiszteletdíjat adományoz.

RÁDIÓ-MŰSOR

Péntek, július 8.

Budapest 555.6 (3): 9.30 Hírek, 3 közgazdaság; 12: Pontos időjelzés, hírek, közgazdaság. 1.: Időjárás és viz-állásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság. 5: Pontos időjelzés, időjárás és viz-állásjelentés. Utána Aványi Mária előadása. 5.30: A király színház zenekara operett-hangversenye. Vezényel Nagypál Béla karnagy. 6.30: Mit és kit idéztek? Irodalmi rejtélyverseny. — Tartja dr. Bánóczy Dezső. 7: Műsoros est. 8: Pontos időjelzés, hírek, közlemények, ügétversenyeredmények. — Utána művészlemez és táncszámok. 10.15: Cigányzenekar hangversenye.

KÜLFÖLD

5: Hamburg 394.7 (10): Operett-részletek.
5.45: Frankfurt 428.6 (10): Könyvszemle.
6.00: Hamburg: Vidám zene.
Varsó 1111 (10): Kamarazene.
6.30: Hamburg: Angol óra.
7: Bécs: Carmen.
7.15: Frankfurt: Olasz locke.
Darenty 1600 (25): Beethoven szonáták.
8.00: Breslau: Kamarazene.
Brünn 441.2 (24): Gringoiré (vigjáték).
8.15: Frankfurt: Bach-est.
8.30: Berlin 566 (10): Szimfonikus zene.
8.45: Páris 1750 (5): Szimfonikus zene.
9.00: Brünn: Kunz: Négy zongoradarab.
Hamburg: Mandolin, gitár, tánczene.
9.10: Róma 440 (4): Hangverseny.
9.30: Stuttgart 379.7 (10): Ingeborg (bohózat).
10.30: Berlin: Tánczene.

A Legelegánsabb ruhákat készít Szabó László auzel úri szűz Széchenyi uca 1. szam.

KÖZGAZDASÁG

Valamelyes olcsóbbodás észlelhető a debreceni piacon

A piaci ellenőrzés első következménye
Próbavágás lesz hétfőn a vágóhídon

A városi tanács tegnapi ülésén Vass Károly tanácsnok bejelentette, hogy a hatóság ellenőrzi az élelmiszer piacot és az ellenőrzés óta lényeges olcsóbbodás mutatkozik. Bejelentésére vonatkozólag táblázatos kimutatást, mely szerint:

Zsír: június 29-én 2.56 pengő; július 6-án 2.40 pengő.

Sertészsír: június 29-én 3.20 pengő; július 6-án 2.88 pengő.

Zsíralkaló: június 29-én 2.30 pengő; július 6-án 2.24 pengő.

Verechagyma: június 29-én 0.35 P; július 6-án 0.13 pengő.

Gyökér: június 29-én 0.38 pengő; július 6-án 0.20 pengő.

Sárgarépa: június 29-én 0.35 pengő; július 6-án 0.24 pengő.

Új burgonya: június 29-én 0.40 pengő; július 6-án 0.30 pengő.

Mezgy: június 29-én 0.90 pengő; július 6-án 0.50 pengő.

Oscresnye: június 29-én 0.80 pengő; július 6-án 0.50 pengő.

Az árjegyzékre megjegyzi Magoss polgármester: Na, nagyon még sem mentek le az árak. A feleségem tegnap is 1.30 pengőért veti meggyet!

Bejelenti még Vass tanácsnok, miszerint dr. Szabó Mihály hentesmester proponálta, hogy az árkalkuláció demonstrálására próbavágást rendeztet, hogy bemutassa, miszerint nem a hentesek drágítanak. Ez a próbavágás hétfőn lesz.

Magoss polgármester: Kimegyünk, de mi esszük meg!

A tanács úgy határozott, hogy a próbavágásra Vass tanácsnok vezetésével bizottság száll ki és majd jelentést tesznek a tanácsnak.

Leakarják nyomni a buza árát

A nemzetközi piacon emelkedett az ár

A fővárosban egyöntetű komünikációk jelentek meg a lapokban, nyilván abból a célból, hogy a gabona-árak felé befolyásolják. E hírek szerint a gabona-termés 45 százalékal volna nagyobb, mint az utolsó öt évben átlagban. Ezen tendenciózus hírekkel kapcsolatosan, az országos mezőgazdasági kamara megállapítja, hogy ennek a hírek a chikágói tőzsde szilárd hangulata ellentmond. Chicágóba fekete rossz hír érkezett és a beérkezett köz-

lések szerint 3-5 centel emelkedett a buza. Winnipegből is szilárdságot jelentenek. Ezenkívül a lapok külföldi tudósítása beszámol arról, hogy Amerika kifejezetten gabonatermő államaiban milyen óriási vízkár volt, amely rengeteg gabonaterületet öntött el és tett tönkre. Ennek a körülménynek is bizonyára meg van az elmaradhatatlan kihatása a világ piaci buzaár alakulásában.

A tiszavidéki 77 kg.-os ujbuzáért 30 pengőt fizettek a terménytőzsdén

A készáruüzlet forgalma csaknem teljesen újtermésű gabonára szorítkozik és míg öbuzából összesen 150 métermáza, felsőtiszavidéki 77 kg.-os ujbuzát adtak el 29 pengőért, pesti paritásában, addig új áruból 5250 métermáza kelt el az öbuzánál magasabb árfolyamokon. 77 kg.-os felsőtiszai ujbuzáért 29.55 pengőt fizettek, tehát 55 fillérrel magasabb árat, mint amennyit a hasonló minőségű öbuzáért adtak.

Tiszavidéki 77 kg.-os ujbuzáért azonban 50 pengőt is fizettek. Ebből nyilvánvaló, hogy úgy a malmok, mint a kereskedők honorálják az ujbuzát kitűnő minőségét. Az ujbuzá ára a hivatalos ármegállapítás szerint 40 fillérrel emelkedett. Az öbuzá és a rozs ára változatlan maradt. Oroshól egyébként egyetlen tétel eladást sem jelentettek be. Újországtól 209 métermáza kelt el.

Ferencvárosi sertésvásár

Felhajtás 2000. Árak: könnyű 132-140, közepes 152-156, nehéz 152-60. Hánytat élénk.

Terménytőzsde

Buza 75-ös tiszai 28.05-28.55, felső tiszai 27.85-28.35, fejmegyei 24.75-24.95, dunántúli 27.25-27.75, pestvidéki 27.45-27.85. — 76-os tiszai 28.65-29.15, felsőtiszai 28.54-28.95, fejmegyei 28.05-28.45, dunántúli 27.85-28.35, pestvidéki 27.95-28.35. 77-es tiszai 29.15-29.55, felsőtiszai 28.95-29.35, fejmegyei 28.55-28.95, dunántúli 28.35-28.75, pestvidéki 28.

--28.85. — 77-es ujtiszai 29.40-29.65, felsőtiszai 29.30-29.50, rozs 26.55-26.80, árpa elsőrendű 22-23, repce 42-44, zab elsőrendű 23.75-24.00, középminőség 23.50-23.60, tengeri 21.40-21.70, korpá 20.00-20.20.

Valuta árfolyamok

Angol font 27.82-27.95, belga leger 79.67-79.97, cseh korona 16.96-17.03, dán korona 152.92-153.57, dinár 1003-1010, dollár 570.50-572.90, francia frank 22.60-22.80, hollandi forint 229.35-23.35, lengyel zloty 63.60-64.60, lei 3.58-3.68, lira 31.30-31.80, német márka 135.75-136.25, svájci frank 110.30-110.70.

Vágómarhavásár

Felhajtás 301. Árak: ökör jobb 102-120, kiv. 124-128, köz. 84-100, gyenge 52-76, bika jobb 112-120, kiv. 124-128, köz. 96-108, gyenge 84-92, tehén jobb 96-114, kiv. 116-120, köz. 80-92, gyenge 52-76, bivaly 60-62, növendék 82-108, kicsi 40-56, irányzat vonatott. Árak legtöbb esetben változatlanok.

Olmot vesz

bármily mennyiségben, a Tiszántúli Hírlap kiadó-hivatala.

A jó gazda nem mulasztja el a tarlóhántást

Áratás után a legsürgősebb munkája a gazdának a tarlóhántás, amelynek azonban nem hetekkel az aratás után, de azonnal kell megtörténnie. Ellenkezőleg a talaj felső rétege megkeményedik, megcserepesedik, nehezen szántathatóvá válik, de a talajban levő víz is nagyobb mennyiségben párolog el, ha a tarló szántatlanul állt. A tarlóhántásnak két nagy előnye van, az egyik az, hogy a lehulló csapadék utolsó cseppjét is magába szívja, ellenben a talajban levő víz elpárolgását akadályozza, ami biztosítéka annak, hogy ha akár őszi, akár csak tavaszi növényt vetünk utána, a talajban foglalt nagyobb mennyiségű víz következtében egyenletesebben csirázik és erőteljesebben fejlődik, ami pedig a jó termésnek első feltétele.

A második nagy előnye a tarlóhántásnak a gyomirtás. Az aratás után lepergő magvak a tarlóhántásos talaj mélyébe kerülnek, ott csakhamar csirázásnak indulnak s a következő vetésztás alkalmával megsemmisülnek, — ha ellenben a tarló szántatlanul marad a föld felületén fekvő gyommagvak nem indulhatnak csirázásnak és csak majd az őszi szántással kerülnek a talajba, melyben a késő őszi miatt megint nem indulnak csirázásnak, csak majd kora tavasszal s akkor gyomosítják megint el a talajt. A nagytermések legfontosabb feltétele a tarlóhántás, melyet egyetlen kiszáradás sem volna szabad elmulasztani, nem különösen az Alföldön, ahol a szárazság olyan gyakran látogatja meg a gazdákat.

Vásárok sorrendje

Július 19. szombat: Tiszacsizlár Szabolcs megye. — Budapest Zugló P. Telep.

Vásárnap, július 10-én. Állatvásár és kirakodóvásár: Alberti Pest megye, Csépa Szolnok megye, — Jászdózsza Szolnok megye, — Mezőberény Békés megye, — Ráckeve Pest megye, — Széreg Torontál megye.

Hétfőn, július hó 11-én. Állatvásár és kirakodóvásár: Bonyhád Tolna megye, — Karcag Szolnok megye, — Moson Moson megye, — Paks Tolna megye, — Ráckeve Pest megye, — Seregélyes Fejérmegye, — Somlyóvásárhely Veszprém megye, — Szentgál Veszprém megye, — Szécsény Nógrád megye, — Tiszaluc Zemplén megye, — Vörösmarty Somogy megye (sertésvásár nincs).
Kedden, július hó 12-én. Állatvásár és kirakodóvásár: Gáva Szabolcs megye, — Szécsény Nógrád megye.

Szerdén, július hó 13-án. Állatvásár és kirakodóvásár: Abauzsántó Abauj-Tolna megye, — Balatonfüred Zalamegye, — Diósvizlő Baranyamegye, — Hajdunánás Hajdú megye, — Ostffyasszonyfa Vas megye, — Zalazentgrót Zalamegye.

Csütörtökön, július hó 14-én. Állatvásár és kirakodóvásár: Edelény Borsod megye, — Marcaltó Veszprém megye Mezőkövesd Borsod megye, (kirakodóvásár nincs.) —

Keresztési Sámuel elsőrendű ár szabóság Varga ucca 1. szám
Allandóan raktáron tart: **legjobb minőségű angol szöveteket**, melyből izléses elsőrendű úri ruhákat készít mérsékelt árakban.

Kalapok, fehérneműek

nyakkendők legolcsóbban

Friedmann uridivat üzletében Piac ucca 10.

Kincsek a padlásán

Ha széjjelnéz a padlásán, sok olyan dolgot találhat, amelyet értékesíthet. Akadhatnak ott régi levelezések, iratok, könyvek és más régiségek. Be kell ezeket hozni az Ingóságközvetítőbe, ahol megvesznek mindenféle régiséget, műtárgyat.

Ha valami felesleges tárgya van, küldje be eladás végett az Ingóságközvetítőbe. Ha elköltözik, forduljon az Ingóságközvetítőhöz. — mert mindenféle ingóságait itt értékesítheti a leghamarább. Allandóközvetítés, vétel és eladás.

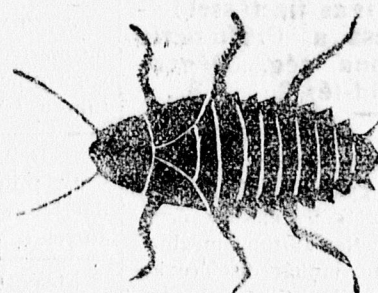
Páratlan alkalmi vételék az Ingóságközvetítőnél! Gyönyörű Berysely-fotellek, íróasztalok, egész hálók, ebédlöszékek, magános rész-ágyak, összecusukható vaságyak, fürdőkádak, gyermekkoscsok, mindenféle hajlítót székek, virágállványok, Schöber-ágyak, hecserek, fényképezőgépek, antik órák, ékszer, fürdőkádak, nagyon szép cim-balmok, hegedűk, gyönyörű vázák, diványok, matracok, varrógépek, fogasok, művészi festmények, szobrok, képek, pipák, kulacsok, szobrok, eredeti pástör karikások és mindenféle ingóságok.

Tekintse meg kirakatainkat, üzletünket, raktárainkat!

Olcsó nyárfa-eladás

A városi tanács közhírré teszi, hogy a város erdeiből kitermelt, a város epreskerti fátelépén raktáron levő 1-2 éves vágású hasábos nyárfa eladási árát köbméterenként 5 pengőre, vagyis ölenként 20 pengőre szállította le. — Utalványokat a házipénztár ad.

VÁROSI TANÁCS

Poloskát, svábbogarat

patkányt, egeret meglepő gyorsan kirt-hat szabadalmazott irtószerez. Nagyon olcsón kapható Stern festék-üzletben. Piac ucca 10. Békava szemben

'Debrecen'
Ausztriában
Szerkesztőség: Wien, II., Taborstrasse 7. (Wt. Auslandskorrespondenz) Telefon: 4)-3-22. Kiadóhivatal és olvasótábor: Wien, I., Wildpretmarkt 2. és Brandstätte 8. (Österr. Anzeigen-Gesellschaft A.-G.) Telef.: Serie 62-5-95.

Butorkiállítás

Ebédlő-, háló-, szalon-, uti-szoba nagy választékban kapható

Szántó Zsigmond kárpitos-, butoraktárában Csapó-u. 17. Színházatián

APRÓ HIRDETÉSEK

ALKALMAZAST NYER

VENDEGLÖBE
kímélet keresek, nőt
5-600 pengő óvadékkal. Cím a kiadóba. 409

HENTES
és mészáros iparral üzletvezetői percentes — vagy fixszízeses állást keres. Faiskola utca 7. 396

TIMÁRSEGÉD
allandó munkára felvétetik. Kovács, Teleki 82 407

FODRÁSZSEGÉDET
allandó — vagy kiegészítőnek fölvesz Kárpóti. — Eötvös utca 64. 411

EGY
jécsaládból való tanuló felvétetik. — Kocsák György. Bethlen utca. 86

KIFÜTŐ
fiú, vagy leány felvétetik. Piskolty, Piac utca 64. szám. 415.

KIFÜTŐ
fiút azonnali belépésre keresünk. Árukereskedelmi. Verböczy utca 2. szám. 414

Manicúrös
"sisaszo" yo'ra', e'so re'idi munkaerőket magas fizetéssel felvesz a Parfümerie Hona cég, Dégerföld-tér 2. 8.

SEGÉDTISZT
nőlen, néhány évi külső gyakorlatl gépiráshoz, könyveléshez értő, feltétlen józan, megbízható, január elsejére kerestetik. Cím a kiadóban.

FELES VETEMÉNY
és gyümölcskertész, felmőlt hozzátartozójával, a fizetésért a diszkrét is kezelő. Október elsejére kerestetik. — Cím a kiadóban.

JÓCSALÁDBÓL
való erős kisleány kifizetőnek azonnal felvétetik. Börönd árúház, Piac 60. 374

FEHÉRNEMŰ
varróleányok, tanulóleányok felvétetnek Kossuth utca 11. 314

TANULÓT
vagy kifutót felveszek. Harsányi fűszerkereskedés, Eötvös utca 11. 376

KERESKEDŐ
tanulót úri és női divat szakmára felvesz Csengeri. Csapó utca 18. sz. 326

FATELEPRE
szolga felvétetik. Wesse lényi tér. 12. 316

ÜGYES
masamódlányokat felvesz a Frici kalapszalón. 323

TANULÓ LEÁNYOK
felvétetnek Kerékgyártó kézimunka-ipar, Szent Anna utca 6. szám. 323

HOSSZABB
gyakorlattal bíró gazdasági gépész kerestetik. Érdeklődni Deák Ferenc 3. 301

TANULÓT
elveszek magas fizetésű. Oláh kocsigyártó, Rákóczi utca 11. 117

CSIZMADIASEGÉDEK
felvétetnek, Árpád tér 34. 399

TANULÓLEÁNYOK
felvétetnek, Kerékgyártó, kézimunka ipar, — Szent Anna 6. 401

SZAKÁCS TANULÓT
felvesz a Gambrius. 404

SÜTŐDEBE
egy fiút felveszek, Tóth Batthyányi utca 15. sz. 388

MAGÁNOS
úrhoz házi kisasszony felvétetik, háztartás vezetésére, igény jelöléssel Bodnár József, Mád. 388

GYERMEKTELEN
házmester felvétetik — vagy pince lakás kiadó. Cím a kiadóban. 389

BEJÁRÓNÓT
vagy mindenest azonnal felveszek. Weisz — József k. h. u. 2. 405

KOVÁCSSEGÉDEK
felvétetnek. Kishegyési út 18-20. 408

ALKALMAZAST KERES

ELSORENDŰ
és prima munkás fodrászsegéd, csakis elsőosztályú üzletbe állást keres. Cím: Simonffy utca 24. fodrásznál. 410

AJÁNLAT

SHELL
benzin olajtöltő állomás, 1 liter benzin 48 fillér. Festéküzlet, Csapó 10. szám. 7-a

JÓL
és olcsón étkezni a Svájci tejivóban, Piac utca 26. 695

HENCSEREK,
díványok, matracok — érfi és szalon garnitúrák raktáron. Javításkat jutányosan vállalok Debreczenszky kárpósi. Halkő 8. 29a

A NYÁR
mielőtt beköszöntene. Urhölgyeim fíradjanak el Bálint Margit divattermébe (Péterfia 60.), hol a most érkezett divatlap szerint készülnék a nyári szezon legdivatosabb selyem, valamint szövetkabátjai 10 P.-ért, kosztümjei 20 P.-ért, ruhái 8 P.-ért. Rendkívül nagy választék áll a T. Urhölgyek rendelkezésére.

JÓMINŐSÉGŰ
cser-tégla és cserép kapható a Tóth és Sebestyén Rt. Kishegyési-úti téglagyárából. Eladása Simonffy-u. 1a. II. em. Telefon 616.

TEXTIL.
cipő, vas részlet-üzletbe a legjobb árút kaphatja Darabos utca 10. Bejárati Gőnczy 3. alatt. B5

ZALOGHÁZ.
Hunyadi utca 14. Folyó sít kölcsönöket előnyös feltételek mellett ékszerre, biciklikre, autókra, zongorára s mindenféle kereskedelmi árra 1a

VILLANY-
szerezést s erőátviteli berendezéseket szakember és legolcsóbban készíti Fanta Ernő. Nyugati utca 50. Telefon: 10-10. 19-a

MÁRVÁNY-
nozaik cementlapok betonárak. építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Működgyárnál. Fűrdő-utca 2. sz.

Figyelem
Győződjön meg áram olcsóságáról s munkám tartósságáról. Minden kiadott munkáért és anyagért felelek. Női talp. sarok 240 fill. — Férfi 280 fill. Női fejlelés 685 fill. Férfi 760 fill. Férfi és női cipők a legjobb anyagból és legolcsóbban megrendelhetők Jungnál, Szepességi utca 27. (Herskó vészház).

Debrecen szonyainak
támogatása lehetővé teszi, hogy árainkat leszálítsuk. Nyári kalap modelleinket 8 pengő helyett már 7 pengőért árussítjuk. „Anni” kalap szalon. (Csapó utca 58. szám.)

SIRKÖVEK
műköből, természetből olcsón kaphatók. Debreceni Működgyárnál — Fűrdő utca 2. szám.

NŐI
kalapok olcsón szerezhetők be: Turinénál. Paesirta utca 41.

Király kávéi
mégis a legjobbak! — Aromás, zamatos, a vevő előtt pörköltve, meleg állapotban kapható: Dégenfeld tér 11. szám. 926

FILCKALAPOK
nagy választékban, olcsón beszerezhetők, — Matta Anna. Csemete utca 10. 24

TANÍTÁSRA
elfogadtatnak középiskolai tanulók Kovács tanár tanfolyamán, Bajcsó utca 13. 345

PERFEKT
varró női házakhoz ajánlkozik. Varga utca 42. III. ajtó. 400

SIRKÖVEK
eszálított olcsó árban, részletfizetésre is beszerezhetők. Hunyadi utca 14. 2a

GYÜMÖLCSFAK
rózsafák nemesítését, felölősséggel vállalja — Szabó főkertész, Kishegyési út 3. szám. 394

CSEPLESHEZ
és gőzkezesantáshoz porrozszen legutányosabb árban beszerezhető. Házy József főherceg utca 28. Telefon 276. vagy 15-52. 9-a

KERESLET
ÜST,
üstház megvételre kerestetik. Tel. 193. Wesselényi tér 12. 315

VESZEK
egy két esetleg négy kezekű jó kézi kocsit. — Arany János utca 3. — Babrikné. 406

KÉZIKOCSI
négy kerekű, megvételre kerestetik, Vass zsák üzlet, Piac utca 6. 412.

JÉNYKÉPEZŐGÉPEIT
9x12-es, 1:3.5-ös, — vagy 1:4.5-ös lencsével keresek megvételre. Homok utca 31. szám. második ajtó. X.

LAKÁS

CSINOSAN
butorozott szoba azonnal kiadó. Varga utca 29. III. ajtó. 340

BUTOROZOTT
szoba, konyhabasználattal, vagy 2 férfi kvartélyba is. Veres utca 3. 341

BUTOROZOTT
szoba kiadó. Arany János 48. sz. 367

KOSSUTH
utca 67. szám alatt 2. szoba, konyha, kifestve és rendbehozva kiadó. 415.

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott szobát keresek, teljes ellátással. — Ajánlatot a kiadóba kérek „Garzon” jellegű. (V.)

EGY
lépcsőházi szép nagy szoba, bútor nélkül kiadó. Piac utca 71. 373

UTCAI
butorozott szoba, villanyvilágítással azonnal kiadó. Arany Bika bérház, II. em. 2. Ko

BUTOROZOTT
szoba, szőlő egyének kiadó, Bundi utca 15. szám, ötödik ajtó.

KERESEK
3-4 szobás modern lakást, azonnal beköltöztethető, lehetőleg főútcán, vagy oda nyíló utcán. Ügynökök díjaztatnak. Cím a kiadóhivatalban. 322

SZERÉNY
butorozott szoba kiadó, Maróthf utca 13. felsőlakás 5. ajtó. 278

ZÖLDLUCERNA
ölszámra, tizenöt fillérrével kapható. Honvédtemető utca 10.

ISKOLAI
tanuló lányt a jövő tanévre elfogadok, izr. család. Hatvan utca 36. szám Keresztéptület.

ELCSERELNEM
Csillag utca 6. szám alatti egyszobás, konyhas lakásomat egy hasonlóval. 397

KVARTÉLYOS
butorozott szobába azonnal fölvetetik. Méliusz tér 5. Kiséknél. X.

EGYSZOBÁ,
konyha és éléskamra, azonnal kiadó. Kuruc utca 42. V

ÜZLET-RAKTAR
TÜZIFATELEP
villamos fűrészelő és aprító berendezéssel — részvénykerettel együtt eladó. Cím a kiadóban 29a

EGY
üzlethelyiség kiadó. — Méliusz tér 15. sz. 226

ÁTADÓ
forgalmas helyen üzlethelyiség berendezéssel, más vállalkozás miatt. Sas utca 4. szám. Vasút. 335

FÜSZERÜZLET
kiadó hármilven cétra Rakovszky 12. 346

ÜZLET,
műhelynek, vagy raktárnak alkalmas, melék helyiséggel kiadó — Rákóczi 8. 342

KISVENDÉGLŐ,
forgóforgalmú, jogfolytonossággal, azonnal átadó. Cím a kiadóban. 392

HENTES,
mészárosüzlet, forgalmas helyen, berendezéssel vagy anélkül, azonnal átadó. Cím a kiadóban. 391

Több munkahelyiség, melyet jelenleg a Hrabéczy féle mosoda bérel, továbbá üzlet, iroda és kétszoba konyhas lakás tolyó évi augusztus elsejétől kiadó. Ertekezhetni a tulajdonosnál, Márton Gyula, Főter 25. sz. 375

ELADÁS

SCHAMPION
kerékpár, jókarban lévő 120 pengőért eladó. — Csak komoly vevőkkel tárgyalok vasárnap délután 12 óráig. — Rakovszky utca 28. sz. Sz

ELADÓ
1 dívány, 1 asztal, 1 stélázi, 2 szék és több konyhadények. Vigkedv Mihály utca 51. RM

ROLLOK,
kirakat, üveges, egy nagy kapu és vastokú ablakok eladók. Kossuth utca 13. Keresztéptület. 325

MOTORKERÉKPÁR
és segédmotorkerékpár teljesen új, részletfizetésre, átírással eladó. Jeszenszky Andor droguista üzlete, Debrecen. Kossuth utca 1. szám. 275

EGY
különfaj hízónak való sertés van eladó — Péterfia 67. 314

NŐI
cipők 38-as, használt állapotban eladók. — Kálvin tér 14. 300

VADÁSZ URAK!
Gyönyörű 6 darab 11-es szarvasgagansból készített íróasztal szék eladó. Vigkedv Mihály utca 13. 365

ELADÓ
egy teljesen új hálószobai bútor, világos halos köris tónusú fa. Rákóczi utca 33. sz. 357

GYERMEKKOCSI,
csinos, rugalmas, beszerezhető alvászal. — gummitkerékkel, teljesen jókarban. Negyven pengőért. Vigkedv Mihály utca 13. sz. 364

EGY
sötét hálószoba bútor olcsón eladó. Boldogfalva utca 17. Süllő. 343

ELADÓ
olcsón Benzin motoros esélógarnitúra, kiváló va. Nyilastelep. Márton Kálmán utca 4. sz. 386

INGATLAN

KETSZOBÁ,
ház, kerttel eladó. Liba kert, Viola utca 4. 284

MODERN
családi ház elköltözés végett eladó. Hüvely utca 8. szám. 1463